

Výstavbu cyklodopravných trás v Senici má už v rukách realizátor

>> str. 1, 3

Presne 6. mája senická radnica odovzdala stavbu projektu Cyklodopravné trasy Senica – I. etapa realizátorskej firme, ktorou je stavebná spoločnosť Swietelsky-Slovakia spol. s r. o. V rámci projektu Cyklodopravné trasy Senica – I. etapa bude v meste Senica vybudovaných celkom 5,604 kilometra nových cyklistických komunikácií, vrátane dvoch lávok cez miestne vodné toky.

Mesto Senica avizovalo realizáciu projektu Cyklodopravné trasy Senica – I. etapa začiatkom roku 2019, kedy bolo úspešné a získalo z výzvy IROP nenávratné finančné prostriedky (NFP) vo výške 1 406 571,11 eura. „Úspech so žiadosťou o NFP sme oznámili ešte v

marci 2019, odvtedy sme na projekte intenzívne pracovali po administratívnej stránke. Po komplikovanom procese hodnotenia žiadosti, kontrole verejných obstarávaní a ďalších prác, ktoré občan nevidí, som veľmi rád, že sa začne v uliciach Senice projekt realizovať,“ konštatoval primátor Senice Martin Džačovský.

Realizáciou projektu Cyklodopravné trasy Senica – I. etapa vznikne súvislá cyklotrasa naprieč mestom, ktorá prepojí Dlhú ulicu, Vajanského ulicu, Námestie oslobodenia, Hurbanovu ulicu a v parku popri rieke Teplica sa pri kúpalisku napojí na už existujúcu cyklotrasu vedúcu na Kunovskú priehradu. Na túto tepnu bude napojená

aj Mudrochova ulica smerom k poliklinike a celá Sotinská ulica od kruhovej križovatky po napojenie na cyklotrasu do Kunova z tejto ulice.

Realizátorom stavby je spoločnosť Swietelsky-Slovakia spol. s r. o. Tá sa podľa zmluvy zaviazala zrealizovať práce za 301 dní, ale ako predpokladá jej obchodný riaditeľ Juraj Marko, radi by ich ukončili v predstihu ešte do začiatku tejto zimy: „Všetko záleží na počasí a drobných detailoch stavby, ale veríme že by sme to mali zvládnuť. Objednali sme si vytyčovanie sietí a začíname v piatok 7. mája s vytyčením vodovodov a ďalších sietí – stále hovoríme o príprave na re- (pokračovanie na strane 3)

V čísle nájdete aj tieto témy:

- Míľa pre mamu 2021 - str. 2
- Zimný štadión bude mať novú strechu - str. 4
- Park na starom sídlisku ožil bohatou výsadbou zelene/Deň Zeme - str. 5
- 76. výročie oslobodenia Senice - str. 6
- Očkovacie kapacity Polikliniky Senica sa zdvojnásobia - str. 7
- Začíname so zberom kuchynského odpadu 9
- Stavanie mája - str. 9
- Manuál výsadby predzáhradiek - str. 10
- Príloha Študentské listy - str. 11 - 14
- Predstavujeme Lukostrelecký klub Senica - str. 20
- FK Senica - o účasť vo Fortunálige musí bojovať - str. 21
- Zabudli ste sa sčítať? Prihláste sa - str. 23

Míľa pre mamu 2021 s obmedzeniami i prekvapeniami

„Mama, mamka, mamina, ma-mička, mamulienka či mamča - akokoľvek hovoríte tej svojej, pre každého z nás je to snáď ten najdôležitejší človek v živote.“ Touto vetou oslovovala vo videu na Facebooku mesta Seničanov známa a populárna herečka a moderátorka Zuzana Vačková, aby nezabudli na Deň matiek (každoročne si ho pripomíname druhú májovú nedeľu) a vyrazili individuálne v rámci vychádzok do prírody absolvovať trať dlhú aspoň matku, čo je približne 1600 metrov.

Áno, v meste Senica už niekoľko rokov úctu a lásku k mamám prejavujeme aj účasťou na celoslovenskom podujatí Míľa pre mamu pod patronátom Únie materských centier, ktoré mesto Senica v spolupráci s Centrom voľného času Stonožka Senica zvyklo organizovať v sobotu pred nedeľným Dňom matiek. A stalo sa tak aj tento rok, i keď s obmedzeniami kvôli stále platným pandemickým opatreniam. Tohtoročnú Míľu pre mamu si v Senici mohli deti i dospelí prejsť vonku kdekoľvek ako rodina v termíne od 4. do 8. mája. Počas slnečnej krásnej soboty bola zvyčajná trať navyše vybavená viacerými prekvapeniami, ktoré ocenili predovšetkým najmenší účastníci zdravej májovej prechádzky, venovanej milovanej mamičke.

-tam-

Milé mamy, babičky a prababičky,
dovoľte mi popriať vám k sviatku matiek všetko dobré,
pevné zdravie a úsmev na tvári.
Zaslúžite si náš obdiv za vašu lásku,
odvahu a starostlivosť.

Martin Džačovský
primátor mesta Senica

(pokračovanie z titulnej strany)
lizáciu diela. Spolu s dopravným inšpektorátom v Senici si budeme od súhlasovať jednotlivé úseky, aby boli dopravné obmedzenia pre občanov primerané. Stavebné práce budeme realizovať súbežne na niekoľkých úsekoch. Naša pobočka mostárov zo Žiliny nastúpi na lávky koncom mája spoločne s realizovaním celého úseku smer Kunov - Sotinská ulica. Začiatok prác bude na ulici pri priemyselnom parku pri spoločnosti Arcelor na Kasárenskej ulici a postupne prejdeme na Dlhú ulicu pri gymnáziu. Úseky pri centrálnom mestskom parku na Sadovej ulici a pri Námestí oslobodenia sú naplánované na mesiac jún. Pevne verím, že spoločnými silami to zvládneme a budeme stavbu schopný odovzdať do konca roku 2021 do zimného obdobia.“

Projekt počíta aj s inštaláciou dvadsiatich kusov doplnkovej cyklistickej infraštruktúry, ako sú stojany na bicykle, prístrešky, servisné stojany a pri vjazde na súčasnú cyklotrasu pri kúpalisku budú vybudované odpočívadlá. Na autobusovej stanici v Senici pribudnú dve uzamykateľné stanice Bike&ride. Zrealizovaných bude aj šesť prvkov na tzv. upokojenie dopravy ako pešia zóna, spomaľovacie vankúše, zdvihnuté plochy priechodov, či zdvihnutá

Na tlačovom brífingu zľava projektový manažér Ľuboš Hazucha, primátor Senice Martin Džačovský a obchodný riaditeľ Svietalsky-Slovakia spol. s r. o. Juraj Marko.

plocha križovatky, čím sa má zabezpečiť zvýšenie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky.

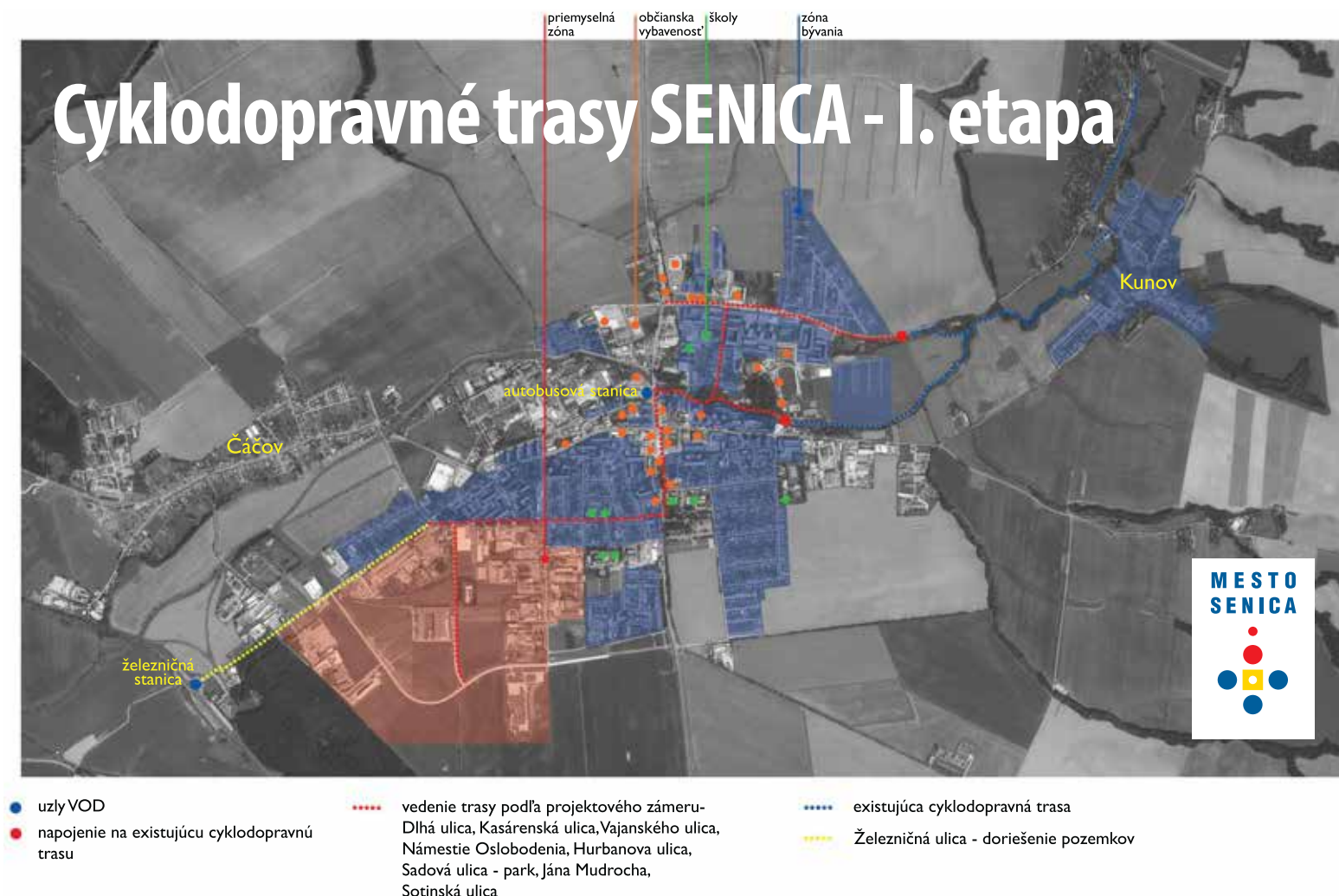
O harmonograme prác bude senická radnica verejnou informovať postupne. „**Občania však budú musieť rátať s určitými obmedzeniami, nakoľko bude mesto Senica nasledujúce mesiace zaťažené stavebnými prácami. Prosíme preto všetkých o zhovievavosť a trpezlivosť. Verím však, že výsledok tejto investície bude stáť za to a po jeho realizácii sa pohyb cyklistov po meste stane bezpečnejším a jednoduchším,**“ uviedol pred začatím prác primátor Martin Džačovský.

„**V súčasnosti ukončujeme prípravné práce k vydaniu stavebného povolenia na úseku na Železničnej ulici, ktorým prepojíme železničnú stanicu s celým mestom a zároveň by sme chceli na konci úseku pri železničnej stanici vybudovať Bike&ride stanicu, čo je uzamykateľný prístrešok pre 100 bicyklov,**“ načrtnol plány mesta projektový manažér Ľuboš Hazucha z Mestského úradu v Senici. Na realizáciu tohto zámeru by mesto chcelo získať prostriedky z pripravovaných výziev na rozvoj cyklotransportu v mestách zaťažených dopravou. „**Zároveň pokračujú aj projektové práce na**

druhej etape budovania cyklotransportných trás, v rámci ktorej by sa na hlavnú sieť cyklotrás z prvej etapy mali napojiť cyklotransportnými trasami základné školy, mestskú časť Čáčov, ako aj obchodná zóna Family Centrum vrátane IBV. Druhá fáza sa momentálne nachádza v štádiu spracovanej dokumentácie pre územné rozhodnutie, v súčasnosti prebieha získavanie súhlasov vlastníkov a stanovísk dotknutých orgánov, aby sme mohli následne začať územné konanie,“ spresňuje ďalšie plány do budúcnosti rozširovania cyklotransportných trás v meste Senica projektový manažér Ľuboš Hazucha.

V oblasti cyklotransportu pracuje senická samospráva aj na vytvorení efektívnejšej alternatívy dopravy pomocou systému zdieľaných bicyklov. Na tzv. bikesharing má samospráva spracovanú štúdiu realizovateľnosti. Cieľom realizácie tohto projektu je začleniť cyklistickú dopravu ako plnohodnotný spôsob prepravy v rámci mesta, zvýšiť bezpečnosť cestnej premávky, podporiť trvalo udržateľnú mobilitu v rámci mesta a zvyšovať kvalitu života.

Tatiana Moravcová, Lucia Vajdová
Foto: T. Moravcová

Začala rekonštrukcia strechy senického zimného štadióna

Mesto Senica začalo v úvode mesiaca máj s rekonštrukciou strechy zimného štadióna. Investíciu realizuje prostredníctvom správcu zimného štadióna, ktorým sú Rekreačné služby mesta Senica spol. s r. o.

„Po strechách domova sociálnych služieb a domu smútku na senickom cintoríne prišla na rad aj potrebná rekonštrukcia strechy zimného štadióna. Je to opäť jedna z tých investícií, ktorá nie je až tak na očiach verejnosti a aj preto sa s ňou zrejme v minulosti toľko otáľalo. Považujem však za veľmi dôležité, aby sme podobným investíciám venovali dostatočnú pozornosť, pretože kvalitná strecha je jedným zo základných prvkov stavby a predpokladom pre jej dlhodobu udržateľnú prevádzkovanie,“ vysvetľuje dôvody tejto investície primátor Senice Martin Džačovský.

Rekonštrukčné práce sú naplánované vo finančnom rozsahu takmer štvrtí milióna eur. Strecha zimného štadióna zatekala na viacerých miestach

a lokálne opravy už nebolo možné realizovať kvôli statickému zaťaženiu. Princípom rekonštrukcie je oprava strešného plášťa, počas ktorej bude odstránená hydroizolácia a pôvodná tepelná izolácia z minerálnej vlny. Tieto budú nahradené novým zateplením a hydroizoláciou. Práce budú zahŕňať aj demontáž a spätnú montáž bleskozvodu s doplnením zemničov, úpravu odvodnenia strechy, výmenu zasklenia strešných svetlíkov s opravou náterov pomocných ocelových konštrukcií a ďalšie doplnkové práce.

Opravu strechy realizuje firma PROIZOL, s. r. o. z Bánoviec nad Bebravou. Na oprave strechy momentálne pracuje pätnásť pracovníkov, ktorí by mali práce stihnúť zrealizovať do dvoch mesiacov. -lv

Podte s nami znovu do práce na bicykli - čas na registráciu stále máte

Mesto Senica sa po šiestykrát zapája do kampane Do práce na bicykli, ktorá má tento rok podtitul Vezieme sa v tom spolu. Do práce na bicykli je súťaž určená pre všetkých obyvateľov slovenských miest, ktoré sa v termíne od 1. apríla do 7. júna 2021 oficiálne zaregistrujú na internetovej stránke www.dopracenabicykli.eu.

Zaregistrovať je možné dvoj až štvorčlenné tímy, ktoré vytvoria zamestnanci firiem, inštitúcií a organizácií.

Tie budú počas mesiaca jún dochádzať do zamestnania a budú si o tom viesť evidenciu na stránke www.dopracenabicykli.eu.

Registrovaní účastníci zároveň súťažia o viaceré zaujímavé ceny. Hlavnou motiváciou pre zapojenie sa do súťaže by mal byť však dobrý pocit z toho, že robíme niečo pre svoje zdravie, svoje mesto a životné prostredie. Tak čo, idete do toho aj tento rok?

MsÚ Senica

Lávka v Čáčove s novým zábradlím

Po týždňovej rekonštrukcii a uzávere, bola 20. apríla opäť spriechodnená lávka pre peších ponad rieku Teplicu v Čáčove. Investícia v objeme cca 4800 eur, ktorú realizovalo mesto Senica, zahŕňala výmenu skorodovaného zábradlia za nové pozinkované. -red-

Chýbajúci chodník už stavajú

V mestskej časti Kunov začala v druhej polovici apríla výstavba nového chodníka - povedie od zákruty pri ceste III/1150 a rodinného domu s č. 236 až po križovatku s miestnou komunikáciou na Rybníku. Na tomto mieste chodník nebol a chodci museli chodiť po ceste. Chodník bude vyhotovený v šírke 1,5 metra s použitím zámkovej dlažby, od cesty s ocelovým zvodidlom. Práce by mali byť dokončené najneskôr do konca júna 2021. -red-

Park pri starom sídlisku ožil novou zeleňou

Javory, duby, ihličnaté duglasky, ale aj lipy a až 80 rôznych druhov okrasných kríkov vysadených hneď na niekoľkých nových záhonoch v parku pri starom sídlisku.

Vďaka finančnej dotácii 4238 eur z programu Zelené oázy, do ktorého sa prihlásila dobrovoľnícka organizácia SENICA 2.0 v spolupráci s mestom Senica, sa mohli obe organizácie spoločne pustiť do obnovy spomínaného parku. Pridalo sa aj Informačné centrum Europe Direct Senica a predovšetkým dobrovoľníci i zamestnanci senickej radnice.

Výsledkom je novou výsadbou zrevitalizovaný park, ktorý pôsobil už trochu unaveným dojmom. Ako posledné sa v parku 23. apríla sadili mladé, približne päťmetrové stromy líp malolistých. Ruku k dielu v teréne spoločne priložili aj primátor mesta Martin Džačovský a jeho zástupca Filip Lackovič nielen pri sadení, ale aj montáži drevených opôr pre čerstvo zasadené stromy.

-tam-

Pribudli koše na triedený odpad na verejných priestranstvách

Senická radnica v spolupráci s Technickými službami Senica, a. s. v priebehu apríla postupne v meste osádzala vonkajšie odpadkové trojité koše na triedený odpad. „Chceme dať možnosť triediť ľuďom odpad aj na verejných priestranstvách, preto v tejto prvej fáze osádzame trikoše na desiatich najfrekventovanejších verejných miestach, ako je Námestie oslobodenia, námestíčko na starom sídlisku, v parku pri DAVe, priestor pred poštou, mestským úradom, domom kultúry a pri poliklinike,“ konkretizuje zástupca primátora mesta Filip Lackovič.

Súčasťou veľkého koša sú tri vyberateľné menšie pozinkované koše slúžiacie na triedený zber papiera, kovov a plastov. „Jednotlivé koše sú okrem textového označenia, rozlíšené aj fa-

rebne. Triedenie by sa tak malo stať jednoduchším a hravým i pre deti, ktoré chceme aj takýmto spôsobom vzdelávať a viesť k separovaniu odpadu,“ dodáva zástupca primátora Senice.

Aprílový termín osádzania trojkošov na separovaný zber nebol náhodný, keďže vo štvrtok 22. sme si pripomenuli Deň Zeme. Všetkým tým, ktorí majú chuť a ochotu svoje okolie (v rámci katastra mesta Senice) zbaviť odpadkov, podáva mesto pomocnú ruku. Po takomto zbere stačí ponechať zviazané vrecia na autom dostupnom mieste. Informáciu o situovaní vriec je potrebné poslať e-mailom na odpadky@senica.sk. Po overení ich prídu poverení pracovníci vyzdvihnúť.

-tam-

Máj už 31 rokov pre Seničanov chystá Dušan Mášik z Technických služieb Senica.

Pred 76 rokmi bola Senica oslobodená od fašizmu

Tento mimoriadne významný mílnik v histórii mesta si 7. apríla pietnym aktom spojeným s položením vencov s úctou pripomenuli predstavitelia mesta Senica (primátor, zástupca primátora a prednostka MsÚ) pri soche Víťazstvo na Námestí oslobodenia i pri vojnovom hrobe a pomníku rumunským a sovietskym vojakom, ktorí položili životy pri oslobodzovaní Senice. **"7. apríla 1945 priniesli osloboditeľské vojská Červenej a Rumunskej armády dlho očakávanú slobodu aj do nášho mesta. Spoločne zorganizovali sedem útokov na Senicu, no tieto boli odrazené nemeckou delostreleckou palbou. Až po zostrelení kopule rímskokatolíckeho kostola, kde boli schovaní nemeckí guľometníci, sa im konečne podarilo prenik-**

núť do mesta a jeho obyvateľom pri-niesť vytúženú slobodu," pripomenul primátor Senice Martin Džačovský v krátkom príhovore. Zároveň vyslovil myšlienku, že v týchto pohnutých časoch spojených s pandemiou, ktoré sú plné obmedzení, obáv a aj strát našich blízkych, sa možno inak dokážeme pozerat' na vojnu poznačené strastiplné roky našich predkov. **"Napriek tomu sa nepoddali, našli si priestor na odvahu a statočnosť. Viedla ich totiž viera v slobodný život a spravodlivejšiu spoločnosť. Nech sú ich spomienky na čoraz vzdialenejšie vojnové roky pre nás mementom, aby sa nám už viac nevymkla z rúk tolerancia, úcta a rešpekt voči blížnemu,"** uviedol primátor.

-tam-

Pomáhal pri oslobodzovaní Senice: strelec – radista Alexander Nikolajevič Kosjanenko

S naším mestom sa viažu osudy viacerých ľudí – neznámych hrdinov, ktorí sa v období ťažkých bojov druhej svetovej vojny výrazne pričínili o jeho oslobodenie. Jedným z nich je aj Alexander Nikolajevič Kosjanenko.

Počas druhej svetovej vojny dostal v marci v roku 1941 ako 20-ročný mladík povolávací rozkaz a absolvoval výcvikový kurz riadenia motorových vozidiel. Najprv odišiel do Ľvova (najväčšie mesto súčasnej západnej Ukrajiny), kde vykonával viacero profesií. Bol napríklad šoférom či guľometníkom. V roku 1943, po absolvovaní zrýchleného kurzu na

letisku Gogolev, bol poslaný k 809. útočnému leteckému pluku, zvanému aj Kamenecko-podolský.

Alexander Nikolajevič Kosjanenko bol súčasťou 264. útočnej leteckej divízie ako strelec – radista a s bojovým lietadlom Iliušin Il-2 „Šturmovik“, prezývaným aj ako lietajúci tank, absolvoval celkom dvanásť bojových misií. Letectvo tejto divízie pomáhalo pri ofenzíve pozemných síl a sprevádzalo mechanizovanú jazdeckú skupinu Issu Alexandroviča Plijeva, ktorá sa takisto podieľala na oslobodení nášho mesta Senica. Okrem bojov v Československu sa Alexander Ni-

koľajevič Kosjanenko zúčastnil aj bitky pri Stalingrade, oslobodenia Kyjeva a bojov v Rumunsku, Maďarsku a Rakúsku. Počas oslobodzovania Senice sa tu jeho pluk utáboril a strávil tu niekoľko mesiacov. Alexander Nikolajevič Kosjanenko sa vtedy spriatelil s rodinou Tsuchmanovcov, u ktorých aj býval. Bol ocenený Rádom Červenej hviezdy a mnohými inými vyznamenaniami.

Martin Rosa

Foto: Archív autora

Vľavo dole korešpondencia Kosjanenka, ktorú do Senice písal priateľom po slovensky.

kolajevič Kosjanenko zúčastnil aj bitky pri Stalingrade, oslobodenia Kyjeva a bojov v Rumunsku, Maďarsku a Rakúsku. Počas oslobodzovania Senice sa tu jeho pluk utáboril a strávil tu niekoľko mesiacov. Alexander Nikolajevič Kosjanenko sa vtedy spriatelil s rodinou Tsuchmanovcov, u ktorých aj býval. Bol ocenený Rádom Červenej hviezdy a mnohými inými vyznamenaniami.

Senicu po vojne navštívil dvakrát. Prvýkrát v roku 1979 so svojou dcérou. Druhýkrát to bolo v roku 1981 so svojou ženou a vnukom. V tomto roku mu bolo aj udelené

Oprava hlavného ťahu Senicou začne už čoskoro

Túto dobrú správu avizoval 28. apríla na svojom facebookovom profile po návšteve Ministerstva dopravy a výstavby SR primátor mesta Martin Džačovský.

„Opravu úseku 38 - I/51 Senica prietah bude v rámci veľkoplošných opráv realizovať Združenie Cestné stavby Liptovský Mikuláš + MBM Západ, ktoré ponúklo v elektronickej aukcii najnižšiu cenu a

to 743 263,16 eur s DPH. Zmluva s víťazným uchádzačom ešte nie je podpísaná,“ potvrdil Martin Guzi z komunikačného odboru Slovenskej správy ciest (SSC), ktorá bude uvádzaný úsek rekonštruovať.

Na foto zľava primátor Senice Martin Džačovský, štátny tajomník M DV SR Jaroslav Kmet a poslanec MsZ Senica Juraj Moravčík.

Hnedé koše na kuchynský odpad pribudnú v polovici júna

Mesto Senica počíta so spustením zberu a zhodnocovaním biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (BRKO) od 15. júna, kedy budú na sídliskách rozmiestňované hnedé 240-litrové zberné nádoby. Tie budú zároveň opatrené nálepkou s informáciou, čo je možné do takéhoto kontajnera vhadzovať a čo nie.

V zásade pôjde o všetok kuchynský odpad organického pôvodu, či už rastlinného alebo živočíšneho. Dôležité je, že obsah by nemal byť tekutý – na to slúži v domácnosti výlevka v kuchynskom umývadle alebo WC. Nepatria sem takisto oleje, ktoré sa zbierajú zvlášť. Kuchynský odpad treba do hnedých nádob vhadzovať v papierových alebo biologicky rozložiteľných vreckách – nie v igelitkách alebo mikroténových vreckách.

Rodinné domy v Senici dostanú do schránok infoleták s presnými týždennými termínmi vývozu kuchynského odpadu a takisto nálepku, ktorou bude potrebné opatriť vlastnú nádobu, do ktorej budú zbierať takýto odpad a vždy v termíne vývozu nádobu vykladať pred dom. Viac info v budúcom vydaní Našej Senice.

-tam-

Rekonštrukcia hlavného cestného ťahu cez Senicu zahŕňa aj túto kruhovú križovatku pri výjazde z mesta smerom na Trnavu.

Presný termín začiatku prác nebol v čase uzávierky Našej Senice ešte zrejmy: „Termín budeme vedieť až po podpise čiastkovej zmluvy s dodávateľom, nadobudnutím účinnosti zmluvy a po vydaní príslušných povolení – čiastočnej, celkovej zmluvy a po vydaní príslušných povolení – čiastočnej, celkovej zmluvy a po vydaní príslušných povolení,“ ozrejmjuje M. Guzi zo SSC.

V Senici bude SCC rekonštruovať úsek cesty I/51 dlhý 2,43 kilometra: od kruhového objazdu pri Kauflan- de po kruhový objazd na výjazde

smerom na Trnavu. „Práce na komunikácii zahŕňajú frézovanie do hrúbky trinásť centimetrov, pokládku asfaltového betónu, použitie geomreže, vrchná vrstva – kryt bude asfaltový mastixový koberec. Jednotlivé vrstvy budú spojované spojovacím postrekom, zároveň budú výškovo upravené uličné vpuste a poklapy,“ konkrétny spôsob rekonštrukcie hlavného cestného ťahu Senicou Martin Guzi so Slovenskej správy ciest.

Tatiana Moravcová

Poliklinika zdvojnásobí očkovacie kapacity

Od 17. mája sa kapacity očkovacieho centra, ktoré je zriadené v Poliklinike Senica zvýši na dvojnásobok, informoval riaditeľ polikliniky Jozef Mikuš: „Naše vakcinačné centrum posilníme ešte o jeden očkovací tím. V súčasnosti podávame 110 dávok vakcín, od pondelka 17. mája sa tento počet

zdvojnásobí, mesačne tak vyočkujeme viac ako 4600 dávok.“ Poliklinika Senica očkuje Modernou, poradovník očkovaných dostáva poliklinika zo štátneho rezervačného systému korona.gov.sk. Ako náhradník na očkovanie do Polikliniky Senica sa môžete prihlásiť tu: ockovanie@poliklinikase.sk. -tam-

Z rokovania rady a zastupiteľstva

16. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Senici sa uskutočnilo 4. mája 2021 v spoločenskej sále Mestského domu kultúry v Senici. Na základe zlepšujúcej sa epidemiologickej situácie sa uskutočnilo zasadnutie MsZ už osobnou účasťou poslancov MsZ, predsedajúceho primátora, pracovného predsedníctva a predkladateľov materiálov. Z dôvodov COVID-19 a sa 12, 13, 14 a 15. zasadnutie MsZ konali formou videokonferencií.

Mestské zastupiteľstvo zobralo na vedomie:

- Nariadenie o spádových materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Senica a o mieste a termíne podávania žiadostí o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie pre nasledujúci školský rok – informácia. Zákon č. 209/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa z. č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní prináša zásadné zmeny týkajúce sa povinného predprimárneho vzdelávania pre dieťa, ktoré dosiahne päť rokov veku do 31. augusta. Predložené Nariadenie primátora mesta určuje spádové materské školy, ktoré sú vymedzené konkrétnymi ulicami v meste Senica. Bližšie informácie a termíny podávania žiadostí budú poskytnuté jednotlivými materskými školami a tiež na webových stránkach materskej školy a zriaďovateľa Mesta Senica.

- Informatívnu správu o Inventarizácii majetku k 31. 12. 2020
- Informatívnu správu o stave nehnuteľného majetku mesta
- Informácie o zmenách rozpočtu mesta na rok 2020
- Správy o činnosti hlavnej kontrolórky a odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Senica za rok 2021
- Informácie o plate primátora a hlavnej kontrolórky na rok 2021

Mestské zastupiteľstvo schválilo:

- Prehľad plnenia príjmov a výdavkov mesta a organizácií v jeho riadení za rok 2020 - Záverečný účet mesta Senica za rok 2020 bez výhrad. Záverečný účet je súhrnným dokumentom prezentujúcim výsledky rozpočtového hospodárenia mesta za rozpočtový rok 2020, vrátane zriadených rozpočtových organizácií (škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta) a príspevkovej organizácie (Mestské kultúrne stredisko Senica). Rozpočet bol v priebehu roka 11-krát zmenený. Rozpočet mesta na rok 2020 bol zostavený ako prebytkový. Celkové príjmy rozpočtu mesta aj po schválených zmenách predstavovali v roku 2020 - 24 222 080 eur a celkové výdavky aj po schválených zmenách 23 953 215 eur.
- Monitorovaciu správu Akčného plánu mesta Senica 2020 - 2022. Správa

bola spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Senica na roky 2016 - 2022 - Realizačná časť. Cieľom monitoringu Akčného plánu mesta Senica je komplexná informácia o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHRSR mesta počas celého obdobia platnosti dokumentu v rokoch 2016 - 2022.

- Žiadosti o dotáciu z Fondu PRO Senica – rozpočet na Fond PRO Senica pre rok 2021 bol schválený vo výške 140 000 eur. O rozdelení dotácií nad 3 000 eur rozhoduje MsZ – MsZ rozhodlo o rozdelení dotácií spolu vo výške 100 000 eur. Na tieto veľké projekty bolo predložených sedem projektov a dotácie boli schválené piatimi žiadateľmi. Na žiadosti o dotácie do 3 000 eur je vyčlenených 40 000 eur a bolo predložených spolu 65 projektov – rozhodovali o nich v termíne do 5. 5. 2021 jednotlivé komisie MsZ. Žiadateľom budú do 15. 5. 2021 oznámené výsledky schvaľovania žiadostí.

- Dispozície s majetkom
- Dodatok č. 11/2021 VZN č. 5 o podmienkach státiť vozidiel na území mesta, dani za užívanie verejného priestranstva za trvalé parkovanie vozidiel na verejnom priestranstve a o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na miestnych komunikáciách – dodatok rieši len správne určenie sadzby dane za m² a deň za užívanie trvalého parkovania, nakoľko dňom 1. 6. 2021 sa začínajú vyrubovať rozhodnutiami dane za užívanie

verejného priestranstva za trvalé parkovanie. Celková výška sadzba dane za rok ostáva nezmenená.

- Zvýšenie základného imania spoločnosti Rekreačné služby mesta Senica s. r. o. vo výške 250 000 eur sa predkladá z dôvodov realizácie rekonštrukčných a modernizačných prác v roku 2021 na zimnom štadióne v Senici.
- Predĺženie Zmluvy o kontokorentnom úvere mesta vo výške 400 000 eur za účelom vykrytia časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu s dobou platnosti jeden rok, ktorá sa každoročne dodatkom k zmluve predlžuje o ďalšie obdobie.
- Dobrovoľný členský príspevok do Oblasťnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) Záhorie pre rok 2021 so zámerom, že tieto finančné prostriedky vrátane zdvojnásobenej

dotácie z Ministerstva dopravy a výstavby SR cez OOCR Záhorie budú využité na podporu a zvýšenie atraktivity lokality Kunovská priehrada a na podporu kultúrno-spoločenských akcií, ktorých je mesto Senica organizátorom alebo spoluorganizátorom.

- Poskytnutie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci spoločnosti Sociálny podnik mesta Senica, s. r. o. v celkovej výške 50 000 eur s dobou splatnosti do roku 2025.
- Zvýšenie platu primátora na obdobie troch mesiacov zo sumy 4 586 eur na sumu 5 586 eur t. j. o 1 000 eur mesačne na základe poslaneckého návrhu L. Krištofovej a odporúčania mestskej rady ako spôsob ocenenia primátora za zvládnutie náročných úloh súvisiacich s plnením všetkých opatrení spojených s COVID-19, ktoré sa v našom meste realizovali od marca 2020 až po súčasnosť. Ocenenie a podakovanie bolo adresované aj všetkým zamestnancom MsÚ, ktorí sa zúčastnili na zabezpečovaní mimoriadneho plnenia týchto pracovných úloh, alebo za účasť v mobilných odborných miestach zriadených v meste. Primátor podakoval za formu ocenenia a zároveň hneď vyslovil svoje rozhodnutie tieto finančné prostriedky poskytnúť na dobročinné účely.

Písomné interpelácie odovzdali: RNDr. Ľubica Krištofová, Ing. Roman Sova a Mgr. Peter Hutta. Interpelácie aj odpovede budú zverejnené v lehote do 30 dní od konania MsZ na webovej stránke mesta.

Katarína Vrlová
prednostka MsÚ Senica
Foto: redakcia NS

Primátor Senice reaguje na prezentáciu dočasného zvýšenia platu v médiách:

Senický primátor Martin Džáčovský na Facebooku reagoval na článok s neúplne podanou informáciou spravodajskej agentúry SITA, ktorý prevzali viaceré internetové spravodajské portály a ktorý informuje o poslancami odsúhlasenom zvýšení primátorského platu na tri mesiace ako spôsob ocenenia za zvládnutie náročných úloh súvisiacich s plnením všetkých opatrení spojených s COVID-19 (viď text vyššie): **"Nežiadal som dané zvýšenie, avšak väčšina poslancov zohľadnila pracovné večery, noci a víkendy. Napriek tomu som sa rozhodol si tieto financie neponehať a hneď som povedal, že ich poskytnem v prospech jednej rodiny, ktorá ich potrebuje, výnimočným deťom (takto volajú rodičia svoje deti, ktoré nedostali do vienkazdravie) na terapiu a pre útluk v Senici. To sa však do článku nedostalo."**

Skončilo náročné obdobie dištančného vzdelávania

Od 3. mája mohli podľa školského COVID automatu nastúpiť na klasické prezenčné vyučovanie všetky ročníky základných škôl. Stalo sa tak aj v prípade tých senických. Piate až siedme ročníky sa vracajú po viac ako pol roku, o rovnakom období môžeme hovoriť aj v prípade ôsmakov a deviatakov. Žiaci (za predpokladu, že sa už situácia do konca školského roka nezhorší) strávia v školských laviciach dva mesiace. Žiakov i pedagógov čaká nesporne náročné obdobie. Ako s nimi budú učители počas tohto obdobia pracovať? Zmenili sa nejaké osnovy? Čo so žiakmi, ktorých výsledky sú nevyhovujúce? Ponúkame odpovede a osobný pohľad riaditeľov senických základných škôl na celý neobvyklý školský rok, ktorý sa pomaly chýli k záveru:

Svetlana Chábelová, riaditeľka ZŠ na Sadovej 620:

23. október bol posledným dňom prezenčného vyučovania žiakov druhého stupňa v slovenských školách. Od 3. mája sa opäť všetci uvidíme tvárou tvár, všetci naši žiaci a naši učители. Pocity sú rôzne - radosť, obavy, očakávania a nedočkavosť, ostych. Prvé dni strávia žiaci vo svojich triedach s pani učiteľkou triednou a spolužiakmi. Spoločne sa potrebujeme porozprávať a zvyknúť si opäť na bežný školský režim. Pripravili sme plán adaptačného obdobia s množstvom aktivít s dôrazom na podporu opätovnej adaptácie na školské prostredie a socializáciu žiakov v školských kolektívoch. V záujme podpory vzťahov v triedach sa budeme snažiť vytvoriť priestor na spoluprácu vo dvojiciach alebo v malých skupinách pri učení sa a ponechať tak žiakom priestor na diskusie a zdieľanie skúseností. Adaptačné obdobie je rozplánované na obdobie dvoch týždňov. Postupne budeme zisťovať, ako reálne prebiehalo dištančné vzdelávanie u jednotlivých žiakov, poskytneme žiakom a rodičom spätnú väzbu na vypracované zadania z dištančného vzdelávania, budeme venovať pozornosť precvičeniu učiva preberaného počas dištančného vzdelávania. Pedagógov čaká náročné obdobie, aby vo vzájomnej súčinnosti identifikovali kľúčové ciele a obsah vzdelávania v predmetoch z tzv. hlavných vzdelávacích oblastí. Nesmieme zabúdať na to, že žiakove kompetencie - vedomosti, zručnosti a schopnosti (hlava, ruka, srdce) sa nemerajú v závere ročníka, ale až na jeho výstupe zo stupňa - teda na úrovni ISCED-u. Domnievam sa, že je zbytočné vyčítať deťom veci a okolnosti, za ktoré ony nemôžu! Majme na pamäti, že cieľom práce učiteľa má byť cesta a ja tá tisícimilová sa musí začať prvým krokom.

Krzysztof Siwiec, riaditeľ ZŠ na Komenského 959:

Samozrejme, aj naši žiaci všetkých ročníkov nastúpili 3. mája do školy. Vzhľadom na skutočnosť, že sme počas dištančnej výučby zabezpečovali kvalitné vzdelávanie, výrazné zmeny nepredpokladám. V rozsahu učiva neprebehne. Žiaci budú podľa individuálnych potrieb opakovať učivo a budeme pokračovať vo výučbe podľa platných osnov. V prvých dňoch sa budeme orientovať na pozitívny postoj k návratu do škôl, socializácii a vzájomnej komunikácii, ako aj diagnostike prebraného učiva počas dištančnej výučby. K žiakom je potrebné pristupovať individuálne aj s ohľadom na ich sociálnu situáciu, v ktorej dištančná výučba prebiehala. Súčasťou návratu do škôl je samozrejme overenie vedomostí aj ne-

prospievajúcich žiakov a následná práca s nimi. V prípade, ak žiak nepreukáže vedomosti získané počas dištančného vyučovania, ani počas výučby nespolupracoval s vyučujúcimi, bude hodnotený zodpovedajúcou známkou. Ak pandemická situácia dovolí, vysvedčenia budeme odovzdávať bežným spôsobom ako každý rok. Dištančná výučba je náročná pre žiakov, rodičov i učiteľov a nedokáže nahradiť bežnú prezenčnú výučbu. Ak je však dištančné vzdelávanie kvalitne pripravené, prebieha vo vhodnom prostredí s dostatočným technologickým zázemím, je zabezpečená účasť žiakov a následne sú získané vedomosti pravidelne preverované, predstavuje určitú alternatívu vzdelávania v tomto ťažkom období. Učители i žiaci teda nepracovali dlhých šesť mesiacov zbytočne a ich práca bude zúčtovaná.

Vladimír Šváček, riaditeľ ZŠ na V. Paulínyho-Tótha 32:

Prvé týždne by mala prebehnúť adaptácia detí, socializácia a zistenie vedomostnej úrovne žiakov. Jednotlivé časti učiva, kde majú žiaci medzery, budú opätovne zopakované. Následne budeme pokračovať so žiakmi v preberaní nových učív. Časť osnov jednotlivých predmetov, ktorá sa nestihne prebrať sa vyhodnotí na predmetových komisiách a zapracuje do osnov v nasledujúcom školskom roku. Od začiatku dištančného vzdelávania sme ako škola hneď nabehli na online vzdelávanie. Znamky a podklady na hodnotenie výsledkov žiakov počas dištančného vzdelávania získavali učители najmä: z portfólia žiackych prác a úrovne vypracovania komplexných úloh; z aktívneho zúčastňovania sa na online vyučovaní; z rozhovorov so žiakmi; z konzultácií s rodičmi; z projektov žiakov; spoločne so zohľadnením svedomitosti a snahy žiakov pri plnení jednotlivých úloh a zadaní a včasného posielania spätných väzieb s prihliadnutím na individuálne podmienky každého žiaka.

Pri záverečnom hodnotení a klasifikácii žiakov z jednotlivých predmetov sa okrem známok a podkladov z dištančného vyučovania budú brať do záverečného hodnotenia aj známky, ktoré žiaci získajú počas riadneho vyučovania v škole. Slaboprosievajúci žiaci boli aj v čase, keď deti riadne chodili do školy. Učители poznajú svojich žiakov, takže vedia, či sú nedostatočné vedomosti ovplyvnené podmienkami v rodine pri dištančnom vzdelávaní, alebo nezáujmom žiaka sa učiť. A takisto sú ochotní podať deťom pomocnú ruku, pokiaľ bude zo strany detí a rodičov záujem. Ale nemyslím si, že by sme takých žiakov mali viditeľne viac ako počas bežného vzdeláva-

nia v minulých rokoch. Za to treba poďakovať aj rodičom, ktorí sa chtiac-nechtiac stali dočasne našimi asistentmi a mnohokrát aj učiteľmi.

Anna Parížková, riaditeľka ZŠ s MŠ na J. Mudrocha 1343/19:

Ôsmaci a deviataci nastúpili v pondelok 19. apríla - podľa usmernenia ministerstva školstva mali žiaci tieto dva týždne niečo ako adaptačný proces, bol upravený príchod do školy, aj odchod zo školy, aby sa nemiešali s prvým stupňom, tiež bol vypracovaný harmonogram pre jedáleň na stravovanie jednotlivých skupín. Aktivity boli zamerané na rozvoj komunikácie a riešenie konfliktov, na prevenciu problémového správania, na rozvoj pozitívnej klímy v triede, na rozvoj empatie a tolerance, proti šikanovaniu. O dva dni boli postupne pridávané aj predmety a postupne začali žiaci nabiehať na klasické vyučovanie, ale prvý týždeň sme neskúšali a nepísali sa písomné práce.

Žiaci 5. až 7. ročníkov budú mať tiež adaptačné dva týždne a potom sa už rozbehne klasické vyučovanie. Na pedagogickej rade sme rozobrali aj problematiku osnov a neprospech žiakov: učivo vieme prebrať bez úpravy osnov - čo sa neprebralo počas dištančného vzdelávania na to máme ešte dva mesiace, kedy sa učivo preopakuje a utvrdí.

Čo sa týka neprosievajúcich žiakov, máme odporúčané nehodnotiť žiakov neprospechom, ale nie pri všetkých žiakoch to pôjde - pretože sa hodnotí aj dištančné vzdelávanie, samozrejme s prihliadnutím na podmienky, aké na dištančné vzdelávanie žiaci mali. Vysvedčenia zrejme riadne budú, prváci zrejme so slovným hodnotením. Všetci sa už veľmi tešíme, že skončilo náročné obdobie dištančného vzdelávania a sme spolu so žiakmi v škole a nevidíme sa len cez obrazovky.

-tam-

Nástup do škôl od 19. apríla bol podmienený negatívnym testom žiakov.

Spravte spolu s nami mesto pestrejším a odolnejším voči klimatickým zmenám

MANUÁL výsadiieb na verejných priestranstvách v Senici

Predzáhradka je pás rastlín vysadený popri fasáde bytového domu. Je vhodné ich zakladať najmä pri hlavných vchodoch do domov, no môžu byť zakladané aj zo zadnej strany týchto budov. Výsadba predzáhradky je zábavná, vylepší ulicu a v lete ochladí vaše okolie. Vďaka vyššej zelene spraví mesto odolnejším voči klimatickým zmenám a je osožná aj pre vtáky a hmyz.

Ako postupovať, keď chcete realizovať výsadbu pred bytovým domom alebo na verejnom priestranstve?

1. Výsadbu je dobré prediskutovať na domovej schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov alebo inak získať súhlas vlastníkov s výsadbou v okolí bytového domu.
2. Vyplňte formulár, ktorý nájdete na <https://senica.sk/clanok/predzahradky> alebo na informáciách Mestského úradu (MsÚ) Senica.
3. Po odsúhlasení vhodnosti druhov a umiestnenia výsadby mestom Senica, môžete realizovať výsadbu.

Príklady vhodne a nevhodne zvoleného tvaru záhonu sídliskovej predzáhradky.

Pravidlá pri zakladaní predzáhradky alebo ako na záhony

- Pre umiestnenie záhonov vždy kontaktujte Oddelenie výstavby, životného prostredia a dopravy MsÚ Senica. Umiestnenie záhonov totiž môže kolidovať s inými zámermi pre daný priestor.
- Pre mulčovanie záhonov nepoužívajte materiály ako je štrk alebo farebné štiepky.
- Ak sa rozhodnete realizovať záhon, vždy myslite aj na jeho následnú ÚDRŽBU. Tá spočíva v pravidelnom vyplievaní, odstraňovaní odkvitnutých kvetov, jarnom odstránení uschnutých častí rastlín, zálievke v obdobiach sucha.

Zeleň v záhonoch

Dobré si rozmyslite, aké rastliny chcete sadiť. Nie všetky sú rovnako vhodné pre predzáhradky. V žiadnom prípade nepoužívajte rastliny, z ktorých vyrastú veľké kříky alebo stromy. Korene týchto rastlín vyrastú hlbšie ako korene trvaliek a neskôr môžu spôsobiť problémy na podzemných sieťach. Aj z trvaliek sa môžete tešiť roky. Majte na pamäti, že okolo predzáhradky nie je dovolené postaviť si plot.

Nepoznáte, ako veľké rastliny vyrastú a či sú vhodné na slnečné miesto alebo do tieňa? Neviete aké rastliny majú radi sucho či mokrejšiu pôdu? S tým vám určite poradí každé záhradné centrum, môžete si pozrieť aj naše užitočné zoznamy rastlín, ktoré nájdete na webovom sídle mesta: senica.sk/clanok/predzahradky. V prípade potreby využite mailový kontakt: predzahradky@senica.sk.

Zuzana Gašparová, MsÚ Senica

Tipy na údržbu – využite mestský kompost

Rastliny, samozrejme, potrebujú trochu starostlivosti. V horúcich dňoch ich zalievajte a v prípade potreby trochu upravte. Prihnojte pôdu každú jar, napríklad kompostom s mestskej kompostárne, aby rastliny dostali dostatok živín. Na jeseň neodstraňujte dôsledne všetky suché časti rastlín. Užitočný hmyz, ako napríklad lienky, ktoré sa živia voškami, zimujú v odumretých častiach rastlín.

Spolupracujte na pestrejšej ulici

Pri vytváraní predzáhradiek sa pokúste zapojiť aj svojich susedov z vedľajších vchodov - predzáhradky pred celou bytovkou sú samozrejme krajšie ako len pred jedným vchodom. S finančným príspevkom na zakúpenie zelenej výsadby vám môže pomôcť napríklad mestský výbor podávajúci návrhy do participatívneho rozpočtu alebo nový projekt mestských predzáhradiek, ktorým chce mesto občanov podporiť v zakladaní a údržbe záhonov na verejných priestranstvách.

Upozornenie!

Pozemok pod vašou predzáhradkou zostáva vo vlastníctve mesta. Ak mesto alebo správcovia sietí musia vykonať práce, napríklad na kábloch alebo potrubíach položených v zemi pod vašou predzáhradkou, môžu byť výsadby odstránené alebo poškodené. Pred začatím práce by ste mali byť oboznámení o jej rozsahu, aby ste mohli svoje rastliny vykopať a po ukončení prác ich znovu zasadiť.

Ak sa tak nestane, spoločnosti zaoberajúce sa údržbou verejných sietí môžu tieto rastliny odstrániť. Ak sa chystáte odstáňovať, zariadte, aby starostlivosť o predzáhradku prevzal ďalší obyvateľ - sused a oznámte túto zmenu aj mestskému úradu.

Chcete pre mestskú zeleň urobiť ešte viac a vysadiť na verejnom priestranstve strom?

1. Na takúto výsadbu drevín, osobitne na sídliskových plochách, je nutné získať súhlas vlastníka a správcu zelene, ktorí disponujú informáciami, či je vami navrhovaná drevina vhodná pre konkrétne miesto, či pod zemou nevedie plynovod, kanalizácia alebo iné siete a zároveň, či sa na danom mieste neplánuje iná výsadba stromov alebo krovín. Preto pred výsadbou vždy kontaktujte Oddelenie výstavby, životného prostredia a dopravy MsÚ Senica!
2. Sadenice použité na výsadbu verejných priestranstva musia mať dostatočnú kvalitu.

Zuzana Gašparová
Oddelenie výstavby, životného prostredia a dopravy, Mestský úrad Senica

Kompletné informácie aj s príkladmi správneho sadenia a ukotvenia stromov, ako aj ďalšie informácie, vrátane žiadosti o podporu pri vysádzaní predzáhradky pri bytovom dome nájdete na: senica.sk/clanok/predzahradky. Žiadosti môžete posilať do 15. júna. predzahradky@senica.sk, 034/6987 622

Študentské listy

Máj, lásky čas

Máj, lásky čas, všade rozkvitnuté čerešne, slnko, ktoré už začína hriať a vo vzduchu vôňa blížiaceho sa leta. Aj takto dáko by sa dal charakterizovať mesiac, čo nás čaká. Týmto mesiacom nás sprevádza, alebo rešpektívne hovorí sa tak, láska. Láska dvoch ľudí, čo kvitne ako prvé jarné kvety, bozky pod čerešňami alebo dokonca aj tá materinská láska. Predsa druhá nedeľa v máji patrí práve týmto osobám. Oslavujeme lásku a akosi ju možno aj viacej vnímame. Avšak mám pocit, že ju neoslavujeme dostatočne v každej podobe. Hovorím o sebaláske. O láske, ktorú je ťažké získať, ktorú by sme mali nosiť v sebe a oslavovať ju. Každý deň. Pozrieť sa ráno do zrkadla, aj keď nevyzeráme možno najpríťažlivejšie a povedať si, páčim sa sebe. Som na seba hrdá a vážim si seba.

Všetci vieme, že niekedy to nie je ľahké. Spomenieme si na naše drobné nedokonalosti. Tie v nás vzbudzujú pocit nedostatočnosti a nás nútia nevážiť si samého seba. Neposlušné vlasy, akné na pleť, strie na bokoch, jazvy, dlhý nos, krivé prsty... Poznáte to. Či si žena alebo muž, každý na seba pozorujeme tie naše nedokonalosti. Fixujeme sa na ne a rôznymi spôsobmi sa ich snažíme zakryť, odstrániť. Nie vždy to je však možné. Bojujeme so samým sebou a to vôbec neprispieva našej psychike.

Nie vždy za naše nedokonalosti, považujeme len tie fyzické. Veľakrát a možno aj zsenzitívnejšie sa orientujeme na tie nehmotné. Každý mávame občas pocit nedostatočnosti. Pre niekoho to je tematika, pre ďalšieho to môže byť nízke sebavedomie, či rôzne iné pocity, ktoré v nás vzbudzujú úzkosť.

Faktom je, že sebaláska je vo svete málo. Neraz nám škodia v tejto ceste „sebaoblubovania“ práve sociálne siete. Všetci pôsobia na fotkách sebavedomo, krásne, vyšportovane a na nás to môže pôsobiť frustrujúco. Vedzte, že to tak v skutočnosti nie je. Všetci sa na sociálnych sieťach chceme ukázať v tom najlepšom svetle. Je to len klam, akási ilúzia.

Preto si myslím, že tento mesiac by sme nemali ukazovať lásku len ostatným, ale aj sebe. Mali by sme si pripomínať, že tak ako aj príroda aj my kvitneme. Že aj keď naše telo nie je bezchybné, mali by sme ho hladiť, tešiť sa z neho a pozeráť sa naň s obdivom, ako sa pozeráme na tie krásne ružové kvety čerešni. Udrživajme svoju myseľ sviežu, ako letný vánok, čo cítiť pomaly vo vzduchu a doprajme sebe všetko, čo si zaslúžime. Predsa naše telo je tu pre nás 24/7.

Lucia Poláková, Študentský parlament

Zapojte sa do výzvy a darujte vzdelanie

Gymnázium Senica už niekoľko rokov spolupracuje s organizáciou UNICEF a tento rok sme sa rozhodli zapojiť do výzvy s názvom Darujme vzdelanie každému dieťaťu. Deti vo viacerých krajinách prišli o možnosť vzdelávať sa. Covid-19 im túto situáciu ešte skomplikoval. Nemajú elektrinu, internet alebo prostriedky, aby sa mohli učiť aspoň čiastočne. Táto výzva má podobu finančnej zbierky, do ktorej sa môže každý zapojiť. Sumu a dobu prispievania si môžete ľubovoľne zvoliť na základe Vášho želania. Stačí, ak darujete aspoň drobnú čiastku na výzvu vytvorenú Senickým gymnáziom – SENGYM pomáha. Každá suma prispeje na skvalitnenie vyučovania v krajinách, kde prístup k vzdelaniu nie je samozrejmosťou. Viacej informácií nájdete na oficiálnej stránke Unicefu alebo na stránke

Gymnázia Ladislava Novomeského Senica, kde bude aj odkaz práve na našu výzvu.

Za každý príspevok vám ďakujeme!

Katarína Valúchová, Gymnázium Senica

Oslava prírody?

V utorok 20. 4. 2021 sme sa zapojili do našej výzvy Chvilka pre prírodu, kde sme spoločnými silami „upratovali“ prírodu od nežiaduceho odpadu na Kolónke v smere do Čáčova. Bola to dosť príjemná zmena popri karanténe. Socializovať sa s ľuďmi nám veľmi pomohlo, nechýbalo ani krásne slnečné počasie. Spolu sme prežili nezabudnuteľné chvíle plné smiechu, radosti a dobrej nálady. V niektorých situáciách sme sa zamotali do trnistých konárov, v iných sme sa stali skoro vodníkmi. Našli sme veľa odpadu, o ktorý sa nikto nezaujíma. Spolu sme nazbierali viac ako 15 vriec odpadkov. Na druhej strane je veľmi smutné (na prvý pohľad dosť zábavné), čo všetko sme tam ponachádzali. Plyšové macko, topánky, oblečenie, rôzne druhy sklenených i plastových fliaš, vysávač, zvláštne káble, skateboard, časť z kosačky, práčku, denník (nami nazývaný denníkom vlamača), veľmi dlhý ťažký pás gumy od nevieme presne čoho (taktiež nami prezývaný najväčším hadom v Senici) a oveľa viac. Ťažko nám ide do hlavy, kto by spravil takúto vec a my len dúfame, že už Kolónku nevidíme v takom stave, v akom sme ju našli. Každopádne sme si vedomí toho, že to nie je všetko a snáď to v čo najbližšej dobe hromadne dokončíme.

Čo s tým?

Aj keď oslavujeme Deň Zeme iba jedenkrát do roka, mali by sme si Zem vážiť každý jeden deň. Preto by som chcela spomenúť pár vecí, ktoré mi

napadli, čo by ste možno mohli pre ňu urobiť. Verím, že všetci, ktorí toto čítate, odpad vyhadzujete do koša (a aj triedite) a to už je obrovská pomoc prírode. Môžete si niečo zasadiť, šetriť prírodu a nenakupovať si všetko, čo nám „brnkne do nosa“. Starajme sa o ten kúsok života, ktorý máme pri sebe! Chcem už len dodať, aby sme boli zodpovednejší voči prírode a zamýšľali sa nad tým, aký bude náš nasledujúci krok k zmene. Do tohto projektu som sa zapojila po prvýkrát a bola som nemilo prekvapená, čo ľudia bezohľadne hádzu do prírody. V niektorých situáciách som mala smiech aj smútok v očiach, na čo sme tam natrafili. Je pravda, že prírodu si vážime čoraz menej a toto miesto bolo dôkazom toho, že to tak je. Normálne som sa za samú seba hanbila, že s tým nič nerobím. Ale čo máme robiť? Ľuďi nebudete učiť nové návyky, z ktorých sa vám vysmejú do očí. Len namiesto toho, aby si oni po sebe urobili poriadok, to robíme za nich my. Môžeme toto chovanie prirovnať k bábätkám. Lenže tie si svoje činy neuvedomujú, ale my áno. Veľa ľudí si myslí, že aj keď začnú od seba, nič sa nezlepší. Ja hovorím áno, lebo ak to urobí jeden človek, spravia to aj ostatní okolo neho. Ak sa navzájom budeme takto podporovať, môžeme sa stať ľuďmi, ktorí sú hrdí na to, že bývajú v čistom a rozkvitajúcom meste Senica.

EMA POLÁKOVÁ
Študentský parlament mesta Senica

Za vzdelaním do zahraničia

Môj jazykový kurz na Malte

V marci tohto roka som strávil dva týždne na jazykovom kurze na Malte. Ako prvé sa vám všetkým možno natiska otázka, prečo som sa vybral študovať do zahraničia práve v tejto dobe. Veru, nebolo to ľahké rozhodnutie, ale v prospech tejto myšlienky nakoniec rozhodlo viacero faktorov. Ten najdôležitejší samozrejme bol, že už som bol otrávený sedením za obrazovkami počítača pri online hodinách a videl som v tom možnosť zase nachvíliť okúsiť, aké je to chodiť do školy. Druhým faktorom bolo, že angličtinu považujem sa veľmi dôležitú a aj keď výučba na našej škole je kvalitná, chcel som sa zlepšiť ešte viac a získať istotu v komunikácii, ktorá sa na Slovensku buduje veľmi ťažko. A nakoniec samozrejme rozhodla aj moja dobrodružná povaha.

Keď som si dal dohromady všetky pre a proti, bolo v podstate rozhodnuté. Rozhodol som sa vycestovať s agentúrou Education First, nakoľko mi ako jediná agentúra pôsobiaca na Slovensku vedela zaručiť kvalitnú a bezpečnú výučbu aj v tejto dobe. A Maltu som si vybral ako destináciu práve preto, že zo všetkých ponúkaných krajín tam bola epidemiologická situácia najlepšia. Po pár prvotných vybavovačkách

bolo všetko dohodnuté a o pár týždňov som už sedel v lietadle na Malte. Čo sa týka cestovania v dobe pandémie, povedal by som, že svojím spôsobom je to ešte príjemnejšie, než cestovanie v normálnej dobe. Letiská sú poloprázdne, nikde sa netvorí fronty a lietadlá nemeškajú. Na vstup na palubu vám stačí iba negatívny PCR test a respirátor. O bezpečnosť sa báť nemusíte, nakoľko sa vyžadujú vysoké hygienické štandardy a máte záruku, že každý človek sediaci vo vašom lietadle je otestovaný. Po príchode na Malte som sa bol prihlásiť do mojej školy a ubytoval som sa na hoteli.

Aby som sa za tie dva týždne naučil čo najviac, vybral som si intenzívny kurz, v ktorom som absolvoval 32 štyridsaťminútových hodín za týždeň. Ešte pred odletom som doma absolvoval online rozdielový test, ktorý ma zaradil do kategórie B2-1. Výučba na EF škole prebieha v 8-12 členných skupinkách, čomu sú veľkostne prispôbené aj triedy v škole. Šanca, že v triede stretnete niekoho zo Slovenska je v podstate nulová, ja osobne som mal v triede ľudí z Francúzska, Holandska, Švajčiarska, Japonska a Kolumbie. Výučba je veľmi interaktívna, hrali sme rôzne hry zamerané na gramatiku, alebo slovnú zásobu, veľa sme využívali tablety, pri riešení problémov sme často pracovali v skupinách, robili sme rôzne projekty. Najviac som si užíval SPIN (special interest) lessons, ktoré sú voliteľné a môžete sa zamerať na tú časť jazyka, v ktorej sa potrebujete najviac zlepšiť. Ja konkrétne som si zvolil konverzačné hodiny. V triede nás bolo asi šesť, čo vám zaručuje, že sa určite dostanete k slovu. Témy na konverzáciách boli rôzne. Asi najviac mi utkvela v pamäti hodina, kde sme rozprávali o ľudských právach, pretože bolo veľmi zaujímavé rozprávať sa o tejto téme s ľuďmi z rôznych kútov sveta.

Samozrejme, kurz nie je len o učení, ale aj o zábave. Priamo v škole sídli EF aktivitové centrum, ktoré ponúka rôzne športové, dobrodružné, cestovateľské či relaxačné aktivity. Stačí si vybrať podľa toho, čo vás zaujíma. Ja som sa pridal do bežeckého klubu, priamo v EF Beach Clube som hrával futbal či basketbal, chodil som na rôzne poznávacie cesty po ostrove. Alebo sa môžete len tak po škole túlať po Malte s kamarátmi, prípadne si večer vyraziť do kina či na diskotéku (to som kvôli opatreniam bohužiaľ nezažil). Najväčší zážitok bol pre mňa jednoznačne vyhladkový let okolo Malty, ktorý som si sám vybavil v leteckej škole sídliacej priamo na letisku na Malte.

Tie dva týždne ubehli ako voda. Keď sa na to pozerám späť, po jazykovej stránke mi to dalo presne to, čo som od toho očakával. Dalo mi to však ešte niečo viac. Vďaka tomuto kurzu som si vyskúšal, aké je to študovať na škole v zahraničí, čo je pre mňa veľmi cenná skúsenosť. Našiel som si tam priateľov z celého sveta, s ktorými som dodnes v kontakte a na leto dokonca plánujeme spoločnú stretnúťku. A v neposlednom rade mi to dalo istotu, že sa vo svete nestratím a viem sa o seba postarať a zvládnuť všetky prekážky, ktoré mi život postaví do cesty. A vedzte, že aktuálna situácia mi ich zopár pripravila.

A myslíte si, že toto je koniec mojej cesty? Samozrejme nie. Využil som možnosť, ktorú Education First ponúka každému svojmu študentovi a stal som sa ich ambasadorm. To mi v praxi umožňuje, vďaka spolupráci študovať s nimi aj naďalej. Na jeseň už mám naplánovanú cestu na jazykový kurz do Južnej Afriky, do Kapského Mesta. Ak by si chcel vedieť ešte niečo viac o mojej ceste alebo o Education First, neváhajte ma kontaktovať.

Radovan Kopúnek
Gymnázium Senica

Hudba - recenzie

Majself – Ruže ft. Kali (prod. Fillipian)

Majself postupne predstavuje skladby z pripravovaného albumu. Jednou z nich je aj skladba Ruže v spolupráci s Kalim, ktorá dostala aj vizuálnu podobu. Vízuál k skladbe je akčný a nesie hlbokú myšlienku. Majself dáva z bohom negativite a pochováva ju v sebe.

Rag'n'Bone Man & P!nk – Anywhere Away From Here

Výsledkom tejto spolupráce je nežná balada, ktorá bude súčasťou nového albumu Rag'n'Bone Mana.

Emma Drobná ft. Dorian – Feeling (prod. Jerry Lee a Naume)

Slovensko-česko-anglický letný hit veľmi príjemný na počúvanie. Dokonale sa dopĺňa so sviežim trendy videoklipom. Táto vec vznikla v spolupráci so Samsungom, preto aj celý klip je natočený práve na tento mobil.

Momo ft. Rytmus – Moja zóna (prod. Hoodini)

Momo vydáva svoj v poradí jedenásty sólový album. Zverejnil už aj prvú skladbu s názvom Moja zóna. Skladba sa nesie v duchu neprístupnosti k cudzím ľuďom. Momo, ale aj Rytmus poukazujú na to, že si svoju zónu dobre strážia. Rytmus sa vyjadruje aj k tomu, prečo nedáva na internet tvár svojho syna.

Separ a Marpo - Choices (prod. Special Beatz)

Odkaz, ktorý so sebou nesie táto novinka je, že všetko v živote sa deje z nejakého dôvodu. Vždy máš možnosť si vybrať. "Zlyhanie nie je o tom, že sa ti niečo nepodarí, ale zlyhanie je podľa mňa nenechať si diktovať od iných ľudí, čo je a čo nie je dobré a ako máš žiť. Vždy máš na výber!", dodáva ku skladbe Separ. Táto vec prišla v spolupráci s Tiger energy drink.

Simona Kutlaková, SSOŠP

Prečo a podobne otravné dôležité otázky

Zvedaví ľudia hýbu svetom. Nie je to tým, že vedia všetko. Oni si naojak uvedomujú, ako je ľudské chápanie obmedzené. Ako to vyzerá v mysli zvedavého človeka? Ja si to predstavujem tak, že má pri sebe nekonečne veľkú nádobu s puzzlami. Keď po

veľmi dlhej dobe konečne zvedavec nájde jednu časť a je o niečo múdrejší, nestačí mu to. Skladá ďalej aj keď vie, že svoju prácu nikdy nedokončí.

Keď sa pozrieme na úspešných ľudí z rozličných oblastí, majú niečo spoločné. Sú zvedaví. Pôsobí to, ako keby si nejakým neznámym spôsobom udržali to otravné detské prečo aj na staré kolená. Všetci ho máme v sebe, ale len

niektorí si ho dokážeme udržať. Vždy si predstavím, ako mi niekto hovorí, že chodím do školy, aby som sa vzdelávala. V istom zmysle to zo školy robí obdobie, kedy človek čerpá vedomosti. Lenže stačia nám tieto roky v škole? Pochybujem. Keby mám po svete chodiť len s tým, čo som sa naučila v škole, ďaleko by sa mi s rezervou zместili do nákupnej tašky.

Podľa mňa by sme mali prehodnotiť, ako vnímame učenie. Učiť sa znamená rásť a udržiavať svoj mozog v kondičke. Nájďme v sebe to malé otravné dieťa a hľadajme odpovede na otázky len preto, že máme tú možnosť.

Lucia Rapáková
Gymnázium Senica

Pýtame sa senickej výmennej študentky z Talianska

Predstav sa nám, prosím.

Volám sa **Rajae Laziz**. Mám 18 rokov. Pochádzam z Talianska. Moji rodičia sú pôvodom z Maroka, ale ja som sa narodila a odmalička vyrastala v Bologni. Mám dve staršie sestry a jedného mladšieho brata.

Prečo si sa rozhodla stať výmennou študentkou?

Počula som veľmi veľa úžasných zážitkov od mojich starších kamarátov. Hovorili mi, ako sa osamostatnili a získali mnoho nezabudnuteľných skúseností. Veľmi som chcela ísť do Ameriky. Kvôli pandémie a ostatným nepokojom som sa rozhodla, že bude lepšie, ak zostanem v Európe.

Prečo si si vybrala Slovensko?

Najprv som chcela ísť do väčších krajín, napríklad Francúzsko. Niektoré štáty však svoje hranice zavreli a nepúšťali cudzincov. Môj výber sa rapídne zmen-

šil. Nič som o Slovensku nevedela, a to ma na tom najviac lákalo. Páčil sa mi nápad ísť do neznáma.

Ako sa ti páči v Senici? Čo hovoríš na svoju doterajšiu skúsenosť?

Myslím, že ak by sme nebojovali s pandemiou, viac by som si to užila. Do školy som chodila len v septembri. Som však rada, že aj za taký krátky čas som si stihla spraviť slovenských kamarátov. Moja hosťovská rodina ma berie do prí-

rody, na výlety a stihla som navštíviť aj dáke mestá. Ak mám možnosť ísť von s kamarátmi, hneď to využijem, no teraz sa to nedá. Veľmi sa mi páčia hrady a zámky. Senica je fajn, no mám radšej väčšie mestá, kde sa všetci nepoznajú. Páči sa mi napríklad Trnava, vyzerá ako mesto v Taliansku.

Čo je tvoj najobľúbenejší zážitok.

Na jeseň nám naša organizácia spravila výlet do Brezna. Spoznala som tam ostatných výmenných študentov. Mali sme veľa zábavy, chodili sme na turistiky a spoznávali okolie. Stále sme spolu v kontakte.

Chutia ti slovenské špeciality?

Guláš je celkom dobrý, ale inak nie. Moje obľúbené jedlo sú lasagne.

Naučila si sa už po Slovensky?

Rozumiem skoro všetko, čo ostatní hovoria, no neviem odpovedať.

Čo ti najviac chýba?

Rodina, jedlo, a potom priatelia.

Ako vidíš svoju budúcnosť? Plánuješ sa vrátiť na Slovensko?

V júli pôjdem domov. Po návrate mám ešte maturitný ročník. Potom by som chcela ísť študovať na vysokú školu, no nie v Taliansku. Určite by som chcela navštíviť mojich kamarátov na Slovensku, ale bývať sa tu nechystám.

Čo by si odporučila Slovákom?

Ak ste študenti a máte príležitosť stať sa výmenným študentom, určite choďte do zahraničia. Ak ste rodina, hosťujte. Verím, že vás to obohatí a budete otvorení novým veciam.

Pýtala sa a preložila členka Študentského parlamentu a študentka Gymnázia Senica **Zuzana Závodská**.

Náučné pojednanie Adama Pipišku o plastoch

Bol raz jeden plast...

Viete, čo má spoločné obyčajná fľaša od minerálky, priesvitné vrečko v obchode, plastové okná, doska na záchode a biela krabička, v ktorej vám dovezú jedlo z reštaurácie počas lockdownu? Všetko sú to plasty, pritom však ani jedna z týchto vecí nie je z rovnakého materiálu.

Čo to ten plast vlastne je?

Pojmom plast možno označiť syntetický, prípadne polysyntetický polymérny materiál, ktorého základnou vlastnosťou je dobrá tvarovateľnosť (plasticita). Pre niektorých by mohlo byť toto označenie až príliš odborné, tak si ho teraz vysvetlíme. Syntetický materiál znamená, že ide o látku umelo vytvorenú človekom, ktorá sa v danej forme nevyskytuje v prírode (i keď dnes by sme toto tvrdenie o prírode mohli pokojne poprieť). Polymér je látka, ktorá vzniká spojením stoviek až tisícov monomérov (molekúl) do jednej makromolekuly s opakujúcou sa štruktúrou. Polymérmí môžu byť okrem plastov aj organické látky vyskytujúce sa v našom tele, ako napríklad bielkoviny alebo DNA.

Aký je rozdiel medzi jednotlivými plastmi?

Rozdiel je v ich chemickom zložení. Aj keď pri všetkých platí, že ide

o polyméry, ich základné stavebné jednotky (monoméry) sa od seba môžu líšiť. Kým niektoré sú zložené len z atómov uhlíka a vodíka (PP, PE), iné môžu obsahovať aj ďalšie prvky, ako napríklad kyslík a chlór (PET, PVC). Záleží tiež na počte uhlíkov a tvare reťazca, ktorý tvorí základný monomér. Toto všetko má vplyv na ich výsledné chemické a fyzikálne vlastnosti.

Kde využívame konkrétne druhy plastu?

Z odlišných vlastností jednotlivých plastov vyplýva aj spôsob ich využitia. Ak by ste vyrobili plastové okná z polypropylénu (PP), namiesto polyvinylchloridu (PVC), plastové rámy by na pohľad vyzerali úplne rovnako, avšak pôsobením nízkej teploty by skrehli a pri prudšom náraze by mohli prasknúť. Polypropylén je vhodný pre použitie v interiéri, kde nebude vystavený nízkym teplotám, napríklad z neho môže byť vyrobená záchodová doska alebo obal na potraviny, pretože pre organizmus je aj pri dlhodobom používaní zdravotne neškodný. Na druhej strane však majú bežne používané plasty aj mnoho využítí, ktoré vás môžu prekvapiť. Napríklad teflón (PTFE), s ktorým sa stretávame pri panviciach s nepríľnavým povrchom alebo

pri mazivách, tvorí taktiež Gore-Tex membránu. Ak ste si niekedy čítali, z čoho je vyrobené vaše termotričko, určite ste tam našli vysoké percentuálne zastúpenie látky s názvom polyester. Treba však podotknúť, že za týmto názvom sa môže skrývať viacero materiálov. Ich spoločnou vlastnosťou je, že môžu tvoriť pevné vlákna. Z rôznych druhov polyesteru dokážete vyrobiť tričká, bezpečnostné pásy, rúška a ochranné odevy, s ktorými sa v poslednom čase tak často stretávame, ale aj umelé náhrady ciev. Dokonca aj obyčajná polyetylentereftalátová alebo po našom PET fľaša, je vyrobená z polyesteru, avšak nezlákneného.

Čo sa stane s plastom, ktorý vyhodíme?

Iste viete, že najväčšou nevýhodou plastových produktov je ich opätovné využitie po tom, ako skončia medzi odpadom. Existuje však niekoľko možností, ako to riešiť. Prvou je recyklácia, ktorej výsledkom je opät plastový produkt. Treba povedať, že nie všetky plasty sú vhodné na recykláciu, a preto skončia na skládke, kde sa z nich pôsobením vonkajších faktorov (hlavne UV žiarenia) uvoľňujú škodlivé látky. PET fľaše, škatuľky na jedlo, tašky, fólie z polypropylénu (PP) a plastové téglíky, vrchnáky vyrobené z vysokohustotného polyetylénu (HDPE), ktoré tvo-

(Pokračovanie na ďalšej strane.)

(Pokračovanie z predošlej strany.)

ria najväčšiu časť plastového odpadu v našich domácnostiach, sa dajú recyklovať. Pri produktoch z iných materiálov to nemusí byť možné. Samotná recyklácia však nie je čistý proces, kvôli jej energetickej náročnosti a nedá sa robiť donekonečna, pretože každou recykláciou sa znižuje kvalita získaného materiálu, ktorý nakoniec skončí na skládke. Ďalším spôsobom využitia plastového odpadu je jeho spaľovanie. Plast možno spaľovať priamo, teda kusy plastového odpadu sa hodia do pece, alebo najprv prejdú depolymerizáciou. Ide o proces, kedy

tódou je však možné spracovať len plasty obsahujúce vo svojom reťazci iba uhlík a vodík (LDPE, HDPE a PP).

Čo bude s plastom v budúcnosti?

Kým v roku 1950 bola celosvetová ročná produkcia plastov 1,5 milióna ton, v roku 2019 to bolo až 368 milióna ton. Toto číslo stále rastie a priamoúmerne rastie aj produkcia plastového odpadu. Dnes sa väčšina plastov využíva na výrobu obalových materiálov. V štátoch EÚ to predstavuje 40 percent ich celkovej spotreby. Kvôli nárastu množstva plas-

sa z dlhých polymérnych reťazcov pôsobením katalyzátora a vyššej teploty stávajú molekuly uhľovodíkov s kratším reťazcom. Výsledkom je látka podobná vykurovaciemu oleju, vosku a dieselovému palivu, ktorá sa následne dá spracovať v petrochemickom priemysle alebo priamo použiť na výrobu tepla či elektrickej energie. Touto me-

stovému odpadu prijala v roku 2019 Rada Európskej únie opatrenia, ktoré zakazujú výrobu niektorých jednorazových výrobkov z plastu. Toto opatrenie sa týka napríklad vatových tyčienok, plastového príboru, tanierov či slamiek a rok 2021 je posledným rokom, kedy si ich budeme môcť voľne zakúpiť.

Jedna z podob rozložiteľných bioplastov.

Spotrebu plastov možno obmedziť, no úplne sa ich zbaviť nedokážeme. Predstavte si, že všetky PET fľaše by boli vyrobené zo skla. Niekoľkonásobne by sa predražila ich výroba a kvôli ich vyššej hmotnosti aj ich distribúcia. Samotná preprava takýchto fliaš by tiež bola energeticky náročnejšia, čo by vo výsledku zvýšilo emisie, a teda aj dopad na životné prostredie. Toto isté by platilo aj pri nahradení ostatných plastových obalov.

Riešením problému je nový druh bioplastov

Takto označený plast je vyrobený buď z ropy, je však degradovateľný (rozložiteľný), alebo je vyrobený z obnoviteľných zdrojov – biomasy (kukuričný škrob, piliny, rastlinné tuky). Vývojom tohto materiálu sa zaoberajú aj vedci z Ústavu polymérov Slovenskej akadémie vied. Ich bioplast Nonoilen je vyrobený zo zmesi kyseliny polymliečnej (PLA), pochádzajúcej najčastejšie z kuku-

ričného škrobu a polyhydroxybutyrátu (PHB), ktorý vytvárajú baktérie *Bacillus megaterium*. Tento plast má podobné vlastnosti ako PP alebo PE a je úplne degradovateľný na neškodné látky, teda je možné ho kompostovať.

Aj keď na svete už existuje niekoľko materiálov s označením bioplast, ich vývoj ešte nie je ani zďaleka na konci. Niektoré z týchto materiálov sú síce vyrobené z obnoviteľných zdrojov, no v prírode sa rozkladajú niekoľko stoviek rokov a zatiaľ nie je možné ich recyklovať. Ďalšou nevýhodou sú ich horšie mechanické vlastnosti v porovnaní s obvyčajným plastom.

Tento článok je iba akýmsi krátkym objasnením toho, čo všetko sa môže skrývať pod pojmom plast.

Adam Pipiška
Gymnázium Senica

Foto: Archív redakcie, NidEko

Nová rubrika Študentských listov: Jednoducho DVADSAŤ!

Reč nebude o driečnej "dvadsiatke", ani o cyklistických etapách... Bude o jubiliujúcom Študentskom parlamente v našom meste. Áno, zráтали sme to a 1. marca 2022 už vážne dvadsať. S touto rubrikou sa budete v Študentských listoch stretávať od budúceho mesiaca. Veríme, že keď nič iné, tak prinesieme zopár nových informácií. Nielen to, že parlamentom prešlo už osem generácií študentov, celý rad osobností a osem šikovných predsedov. Že za ním

stojí desať úspešných študentských plesov, devätnásť ročníkov Dňa študentstva na radnici, pätnásť ročníkov Ceny senickej mládeže, cez sto vydaní Študentských listov, viac ako 70 podujatí pre mladých...

Stojí za ním život v DAVE, v spolupráci s mestom Senica vznik martinského Svetlonosenia alebo Bublínkového dňa, vznik funkcie koordinátora študentských rád na stredných školách v meste... Má svoje logo, strán-

ku na Facebooku, vlastné občianske združenie a v súčasnosti pôsobí pri centre voľného času. Spolupracuje s Národným mládežníckym parlamentom, Radou mládeže TTSK, aj s domácou Senica 2.0.

Nuž a spomínaná podobnosť s etapami nie je čisto náhodná, pretože história študentského parlamentu má svoje „etapy“ tiež. Prvá z nich trvala od roku 2002 do marca 2005, kedy parlament pôsobil priamo na

mestskom úrade pod záštitou primátora. A práve o nej a o hlavných aktéroch, Jarovi Cigánkovi, prvom predsedovi parlamentu a Ľubomírovi Parížkovi, vtedajšom primátorovi mesta, bude reč v budúcom čísle. Prinesieme nielen ich spomienky, ale i vzácne fotografie.

Dana Kopecká
koordinátorka
Študentského parlamentu Senica

Europe Direct Senica pokračuje ďalej!

Informačné centrum Europe Direct Senica, ktoré pôsobí v Senici od roku 2005, dostalo opäť príležitosť pokračovať v jeho úspešnej činnosti na ďalších päť rokov. Celkovo tak bude súčasťou siete dvanástich informačných centier patriacich pod záštitu Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku. Tie budú pôsobiť v ďalších nasledujúcich mestách - Nitra, Komárno, Trenčín, Rimavská Sobota, Prešov, Poprad, Banská Bystrica, Lučenec, Košice a dve centrá v meste Žilina.

Medzi hlavné oblasti na nasledujúce obdobie budú patriť priority Európskej komisie, Európska zelená dohoda, Plán obnovy pre Európu, Európa pripravená na digitálny vek či Konferencia o budúcnosti Európy. Okrem toho sa môže na ich služby obrátiť každý, kto potrebuje poradiť vo všeobecných informáciách o záležitostiach EÚ, praktických informáciách, kontaktných údajoch príslušných organizácií, ktoré by chceli osloviť.

Informačné centrum Europe Direct Senica je nepochybne dôležitou súčasťou komunity v meste Senica, ktoré vytvára možnosti pre dobrovoľníkov a spoluprácu s viacerými organizáciami v meste. Práve tá je základom pre viaceré úspešné projekty centra. Medzi najúspešnejšie podujatia patrí Senický týždeň dobrovoľníctva, ktorý sa pravidelne koná na konci septembra. Dobrovoľníci sa počas celého týždňa

snažia svojimi aktivitami pomáhať vo viacerých oblastiach našej komunity. Či už je to projekt dobrovoľníkov seniorom, zbieranie odpadkov a osвета v oblasti životného prostredia alebo zábavné aktivity pre deti. Medzi ďalšie známe projekty Europe Direct Senica patrí vedomostná súťaž Mladý Európan, výtvarná súťaž Aká bude Európa, fotografická súťaž, ktorá vždy reaguje na niektorú zo súčasných tém, Európsky týždeň mobility a veľa ďalších. V roku 2019 bolo informačné centrum hostujúcou organizáciou pre dobrovoľníčku z Arménska Ani Sargsyan. Vďaka nej sa študenti mohli dozvedieť viac o možnostiach cestovania v rámci projektu Erasmusplus a tiež o viacerých ďalších projektoch, ktoré sú určene pre mladých ľudí.

Veríme, že činnosť Europe Direct Senica bude úspešne napredovať a osloví čo najširšiu verejnosť. Naše aktivity a činnosť sú tu práve pre ňu.

Alexandra Berecová, ED Senica

Poznáme nového víťaza súťaže Mladý Európan

Prvýkrát v histórii vedomostnej súťaže Mladý Európan sa muselo naše regionálne kolo uskutočniť online formou. Študenti stredných odborných škôl a gymnázií si tak zmerali svoje vedomosti v netradičnej online podobe, pričom sme sa snažili čo najviac zachovať podobu súťaže. Súťažilo sa v troch kategóriách. Prvou bol vedomostný test, druhou kategóriou bola jazykový kvíz, tretou úlohou bol obrázkový kvíz. Hlavnými oblasťami, na ktoré sa súťažiaci museli zamerať, boli základné vedomosti o Európskej únii, jej fungovaní, hlavných predstaviteľoch, priority a ciele.

Podmienkou účasti tímov v regionálnom kole súťaže bolo odovzdanie projektu o krajine aktuálne predsedajúcej Rade Európskej únie, teda o

Portugalsku alebo o Slovinsku, krajine, ktorá bude predsedníckou krajinou v druhej polovici roka 2021.

Záštitu nad súťažou v roku 2021 prevzal podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič. Partnerom súťaže je Úrad vlády SR a súťaž podporila Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Do nášho regionálneho kola Europe Direct Senica sa spolu prihlásilo jedenásť škôl. Víťazným tímom sa stalo Gymnázium Angley Merici z Trnavy, ako druhé sa umiestnilo Gymnázium Jána Hollého z Trnavy a tretie miesto obsadilo Gymnázium Malacky. Všetkým tímom gratulujeme a veríme, že každý jeden študent si zo súťaže odnáša cenné skúsenosti a nové vedomosti.

Alexandra Berecová, ED Senica

Čo nové v EÚ

• **Budúcnosť máte vo svojich rukách**

Obyvatelia EÚ sa môžu zapojiť do celoeurópskej debaty o budúcom smerovaní Únie. Je to jedinečná príležitosť pre každého, kto chce v nadchádzajúcich desaťročiach formovať budúcnosť Európy. „Nadišiel čas, aby sa naši občania aktívne podielili o svoje najväčšie obavy i nápady,“ komentoval spustenie portálu portugalský premiér António Costa, ktorého krajina v súčasnosti predsedá EÚ. Na stránke future.europa.eu sú uvedené rozdielne okruhy, ku ktorým sa môže vyjadriť široká verejnosť. Patrí sem zdravotnícka politika, vzdelávanie, boj proti klimatickým zmenám, digitalizácia, migrácia či demokracia v Európe... Občania môžu samozrejme prispieť aj pridaním vlastných tém.

• **Slovensko predložilo svoj plán obnovy a odolnosti**

Európska komisia dostala od Slovenska konečné znenie plánu obnovy a odolnosti. V pláne sa stanovujú reformy a verejné investičné projekty, ktoré Slovensko plánuje realizovať s pomocou Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF). Slovensko žiada v rámci mechanizmu o granty v celkovej výške 6,6 mld. eur. Plán je rozdelený do piatich hlavných politických priorít: zelená ekonomika; vzdelávanie; veda, výskum a inovácie; zdravie a verejná správa/digitalizácia. Komisia v nasledujúcich dvoch mesiacoch posúdi plán Slovenska na základe jedenástich kritérií stanovených v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a jeho obsah pretransformuje do právne záväzných aktov.

Zdroj: Zastúpenie EK na Slovensku

Súťažná výstava Náhlíkova Senica 2021 je otvorená

Tento rok, neskôr a bez vernisáže, bola otvorená výstava 61. ročníka regionálnej súťaže neprofesionálnej fotografickej tvorby okresov Senica a Skalica – Náhlíkova Senica 2021. Toto úvodné regionálne kolo je prvým z troch stupňov 49. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a výstavy amatérskej fotografickej tvorby AMFO 2021.

V tomto ročníku vyhlasovateľ súťaže Národné osvetové centrum v Bratislave zmenilo rozsah vekových kategórií, a to skupina autorov do 15 rokov, skupina autorov od 15 do 25 rokov a skupina autorov nad 25 rokov. Zrušená bola kategória multi-

mediálnych prezentácií a vytvorená bola nová kategória s názvom experiment. Do 61. ročníka regionálnej súťažnej výstavy neprofesionálnej fotografickej tvorby okresov Senica a Skalica – Náhlíkova Senica 2021 sa tento rok prihlásilo 24 autorov s cel-

kovým počtom 151 fotografických prác. Odborná porota v zložení Mgr. art. Petra Cepková, ArtD., doc. MgA. Jozef Sedlák, umeleckí fotografi a vysokoškolskí pedagógovia z Bratislavy a Mgr. Rudolf Lendel, umelecký fotograf a pedagóg z Bratislavy odborné posúdili a zhodnotili predložené fotografické práce a navrhli udeliť diplomy a ceny. Z výberu fotografií na výstavu – zostavila výstavnú kolekciu v celkovom počte 70 fotografií od 24 autorov.

Organizátorom Náhlíkovej Senice 2021 je Trnavský samosprávny kraj – Záhorské osvetové stredisko v Senici. Výstava je otvorená od 21. apríla do 21. mája 2021 vo výstavnej sále

Záhorského osvetového strediska v Senici. Otvorená je v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 hodiny.

Prvé miesta získali:

- v kat. do 15 rokov: Janis Janák (ČB foto), Tobias Podolský (farebná foto)
- v kat. od 15 do 25 rokov: Zdenka Hamarová (farebná foto)
- v kat. nad 25 rokov: Slávka Janáková (ČB foto), Stanislav Fehér (farebná foto)
- v kat. cykly a seriály: Ľubomír Jarábek
- v kat. experiment: Natália Bieliková

Tomáš Jurovatý
ZOS, Senica
(red. krátené)

Prázdne kino zaplnili divákmi

Na kino si pri vyučovaní zaspomínali žiaci 1. A s triednou učiteľkou Zitou Hojerovou ZŠ na Sadovej ulici. A keďže im nielen kino, ale aj ostatné kultúrne podujatia chýbajú, vznikol nápad symbolicky zaplniť hľadisko kinosály mestského kultúrneho strediska prostredníctvom kreslených a maľovaných autopoitrétov. K prvákum sa pridali všetci žiaci prvého stupňa „tretej základky“ a tak vzniklo 142 autopoitrétov, ktoré boli umiestnené na sedadlá v hľadisku. Veríme, že žiaci si už čoskoro vychutnajú predstavenie na vlastnej koži aspoň na konci školského roku. Mladí umelci sa dočkali od MsKS milej odmeny a ako prekvapenie pre žiakov, ale aj ich blízkych, bude iste výstava ich maľovaných autopoitrétov vo foyer, keď bude môcť kinosála opäť privítať malých i veľkých návštevníkov.

Lenka Cintulová

Mestské trhovisko otvorilo 10. apríla

Po prvýkrát v tomto roku si mohli Seničania nakúpiť čerstvú jarnú zeleninu a prvé priesady v sobotu 10. apríla. „Začínali sme s jedným predajcom, ktorý sa nám ohlásil. Nasledujúci víkend sa pridali ďalší, ktorých Seničania už za tie roky poznajú. Od 17. apríla je mestské trhovisko otvorené permanentne šesť dní v týždni – počas pracovných dní do 17-tej hodiny a v sobotu do

14-tej hodiny,“ informoval riaditeľ Mestského podniku služieb Ján Bachura, ktorý má mestské trhovisko na Hviezdoslavovej ulici v Senici v správe.

Opatrenia sú pri vstupe na trhovisko podobné ako vlani: na bráne je regulovaný vstup so stálou službou, podmienkou je samozrejme rúško alebo respirátor.

-tam-

Čitateľský preukaz do Záhorskej knižnice ozdobia detské kresby

Chceme, aby čitateľský preukaz bol hravý, priateľský, veselý... Pomôžeš nám? Svet kníh je krásny, tak kresli, maľuj, strihaj, nalepuj... S týmito slovami sa na jeseň 2020 obrátila Záhorská knižnica na svojich malých čitateľov. Pôvodný termín uzávierky výtvarnej súťaže Navrhni si preukaz bol stanovený na koniec roka 2020, vzhľadom na zatvorenú knižnicu sa posunul na 31. marca 2021.

V uplynulých dňoch sa stretla porota, aby spoločne posúdila zaslané výtvarné diela a vybrala tie, ktoré budú skrášovať čitateľské preukazy Záhorskej knižnice. Porotu tvorili okrem riaditeľky Záhorskej knižnice Silvie Samekovej aj výtvarníci a pedagógovia Základnej umeleckej školy Hana

Oslejová a Štefan Orth ml. „*Všetky výtvarné práce sme si rozložili na zem v oddelení pre deti a mládež, aby nám ani jedno neuniklo. Deti sa zadaniam zhostili na jednotku – tak ako kniha znamená pre každého z nás niečo iné, niekto v nich hľadá pobavenie, iný napätie či poučenie, i deti sa vy-*

našli každé svojím spôsobom. Kreslili, maľovali, využili i koláž, z hľadiska témy sme videli ilustrácie rozprávok či znázornenie svojho vlastného vzťahu ku knihám a knižnici,“ uviedla Silvia Sameková. Organizátori zaevidovali spolu 49 výtvarných prác v dvoch kategóriách. Najviac, až štyridsať poslali deti z I. kategórie, teda MŠ a I. stupeň ZŠ. Zapojili sa deti zo všetkých základných škôl v Senici, z gymnázia, ZUŠ a zo ZŠ v Borskom Mikuláši. Porota vybrala dvanásť prác, ktoré sa dostanú na nové čitateľské preukazy Záhorskej knižnice. Termín a spôsob vyhodno-

tenia súťaže zatiaľ nie je stanovený, organizátori dúfajú v skoré uvoľnenie epidemiologických opatrení, ktoré by im umožnili odovzdať deťom ceny osobne.

Silvia Sameková
Záhorská knižnica

Hlavnú cenu vo výtvarnej súťaži Navrhni si preukaz získal:

Adam Šefčovič, 7 r., ZUŠ Senica

Ocenené práce: David Paračka (7 r., ZŠ V. Paulínyho-Tótha), Matej Pleša (8 r., ZŠ V. Paulínyho-Tótha), Teodor Samek (8 r., ZŠ V. Paulínyho-Tótha), Soňa Medňanská (9 r., ZŠ Komenského), Róbert Morávek (8 r., ZŠ Sadová), Klára Štefková (7 r., ZŠ Borský Mikuláš), Margita Štefková (10 r., ZŠ Borský Mikuláš), Markéta Bernátová (12 r., ZUŠ Senica), Sabina Nemčeková (11 r., ZUŠ Senica), Laura Poláková (6 r., ZUŠ Senica), Juraj Šefčík (7 r., ZUŠ Senica).

Stahujte si e-knihy

E-knihy predstavujú zaujímavú alternatívu ku klasickým knihám. Niektorí čitatelia ich preferujú, iní zostávajú verní klasike – knihe, ktorú si môžu chytiť do rúk a prelistovať. O e-knihy sa rozšírila i ponuka Záhorskej knižnice. Konkrétne ide o e-knihy Mestskej knižnice Praha, ktorej katalóg zahŕňa viac ako 1 700 titulov českej a svetovej beletrie. E-knihy sú dostupné v 3 formátoch bez potreby registrácie a ich sťahovanie je zdarma. Do katalógu sa čitatelia dostanú cez odkaz E-KNIHY v rýchlom menu v hornej časti webu www.zahorskakniznica.eu. Ponuka e-knžíh nie je konečná, Záhorská knižnica stále hľadá možnosti, ako ju rozšíriť.

Silvia Sameková, Záhorská knižnica

Usilovnosť za prázdnu lavicou

Snaha a vedomosti sa vynorili na povrch v zdanlivom pokoji školského života. I keď sa zdá, že sa práca žiakov sústredila iba na to najpodstatnejšie, učenie a úlohy, nie je to pravda. Súťaže, olympiády, projekty si našli svoju cestu a hlavne svojich aktérov z radov žiakov a učiteľov. A Obchodná akadémia v Senici aj v tomto „covidovom“ školskom roku opäť potvrdila svoju kvalitu.

Prvým príkladom je celoslovenské kolo Súťaž v spracovaní informácií na počítači. V marcovom súperení, ktoré zorganizovalo SOŠ dopravná v Martine v dištančnej forme, dosiahli študentky školy vynikajúce výsledky. M. Vinklerová (II. A) – písanie na PC – 5. miesto, A. Augustínová (III. B) – úprava textu na PC – 6. miesto, L. Leitnerová (IV. A) – wordprocessing

– 6. miesto. V prvej desiatke ocenených boli i ďalšie študentky našej školy.

Druhým príkladom je celoslovenská súťaž Olympiáda Mladý účtovník 2021 pre študentov stredných odborných škôl a obchodných

akadémií v účtovníctve a v programe Omega. V apríli sa uskutočnilo finálové kolo. Organizátorom bola firma KROS Žilina, ktorá je i autorom programu Omega. Obchodka opäť zabodovala. Študent 4. ročníka Juraj Černek preukázal svoje technické zručnosti a odborné vedomosti. Umiestnil sa na 8. mieste spomedzi 30 najlepších účtovníkov Slovenska. Súťažiaci pracovali v on-line režime a súťaž bola o to náročnejšia. Umiestnenie v súťaži už teraz zabezpečilo Jurajovi prijatie na vysokú školu.

Účasť všetkých študentov celoslovenskom kole je vyvrcholením usilovnosti, talentu a vedomostí a vzorovou reprezentáciou školy.

Eva Otepková
Obchodná akadémia Senica

Obrazom: stavanie mája i májová výzdoba

SKALICKÝ ZÁVOD PROTHERM PRODUCTION PONÚKA PRÁCU

**Sme veľký európsky výrobca kotlov v Skalici.
Koho hľadáme a čo ponúkame?**

operátorov a operátorky na montáž kotlov

- min. SŠ vzdelanie, skúsenosti z výroby
- nástup možný ihneď, rýchle zaškolenie
- s nástupnou hrubou mesačnou mzdou 860 €

skladníkov a skladníčky

- s praxou zo skladového hospodárstva
- skúsenosti s VV vozíkom výhodou
- s nástupnou hrubou mesačnou mzdou 960 €

Informujte sa osobne v závode
Protherm Production, ul. Jurkovičova 45
v Skalici (pon. – pia.: 8.00 – 15.00 hod.),
telefonicky: 034/69 66 272
alebo mailom: ivana.matulova.ml@protherm.sk

7 tipov ako nestratiť vitamíny tepelnou úpravou a skladovaním

Vedeli ste, že tepelná úprava potravín v niektorých prípadoch umožňuje lepšie využiť živiny, ktoré obsahujú? Napríklad bielkoviny z varených vajec sú pre naše telo približne o 180 percent lepšie využiteľné než z vajec tepelne neupravených. Nehovoriac o eliminácii prípadnej patogénnej kontaminácie baktériami v potravine (napr. salmonela). Tepelná úprava našej stravy však nemá len samé pozitíva. Napríklad pri spracovaní bielkovín a sacharidov za veľmi vysokých teplôt (pri nevhodnom spôsobe tepelnej úpravy, ako je dlhé vyprážanie a fritovanie) môžu vznikáť heterocyklické amíny, ktoré sú pre človeka karcinogénne. Medzi ďalšie negatíva patrí to, že pri tepelnej úprave klesá obsah vitamínov a minerálnych látok v potrave.

Varenie

Ide o úpravu potravín vo vode s teplotou okolo 100 stupňov Celzia. Pri tejto tepelnej úprave dochádza k veľkému úbytku predovšetkým vitamínov rozpustných vo vode a niektorých minerálnych látok. Napríklad brokolica a špenát strácajú asi 50 percent svojo obsahu vitamínu C a všeobecne dochádza k redukcii vitamínov B1 a B3 až o 60 percent. Veľká časť týchto mikronutrientov však uniká do vody, takže napríklad pri varení polievky a jej následnej konzumácii ich dostaneme veľkú časť späť. Varenie je šetrnou metódou aj z perspektívy zachovania Omega-3 mastných kyselín.

zeleniny a ďalších potravín. Karcinogény obsahuje aj dym, ktorý vzniká z kvapkajúceho tuku na tlejúce uhličky alebo brikety. Zdravším variantom je preto použitie elektrického grilu.

Ohrev v mikrovlnnej rúre

Táto metóda je z perspektívy zachovanie živín veľmi šetrná a bezpečná. Väčšina obsiahnutých mikronutrientov a antioxidantov ostáva v potravine úplne zachovaná. Straty vitamínu C sú okolo 20 až 30 percent, čo je v porovnaní s ostatnými metódami veľmi málo.

Pečenie

Pri tejto úprave potravín pomocou suchého tepla a rúry dochádza len k veľmi malým zmenám v obsahu vitamínov a minerálnych látok. Najväčší pokles je známy u vitamínov zo skupiny B, kedy dochádza pri pečení k stratám až o 40 percent. Dobrým tipom ako sa vyhnúť dlhším pečením presušenému jedlu, je suroviny napríklad krátko predvariť alebo orestovať a v rúre kratšie dopieť alebo zapiecť.

Restovanie a vyprážanie

Pri týchto kulinárskych metódach zachovaná väčšina vitamínov, dokonca dochádza k zlepšeniu absorpcie niektorých živín - napríklad lipofilných vitamínov, Beta karoténu a niektorých antioxidantov. Dochádza pri nich však k degradácii Omega-3 mastných kyselín, ktoré sú náchylné na poškodenie pri vyšších teplotách. Pri smažení môžu vznikáť zdraviu škodlivé látky, ako sú napríklad toxické aldehydy. Preto preferujte vhodný olej určený pre použitie na vyprážanie alebo kvalitnú bravčovú masť a snažte sa smažiť len po čas nevyhnutne nutný k tepelnej príprave jedla - nepripaľovať.

Príprava potravín v pare

Zo všetkých uvedených postupov je tento spôsob najzdravší a najšetrnejší z hľadiska zachovania všetkých dôležitých živín v potrave. Obsah mikronutrientov sa pri tepelnej príprave v pare takmer nemení. Vitamín C zostáva v potrave z cca 90 percent zachovaný. Ak budete najbližšie rozmýšľať o doplnení kuchynského kulinárskeho vybavenia, parný hrniec bude dobrou voľbou.

Skladovanie potravín

Všeobecne možno teda povedať, že ovocie a zelenina začínajú strácať svoj obsah vitamínov aj antioxidantné vlastnosti ihneď okamihom zberu. Pokiaľ sú dodržané vhodne prevozné a skladovacie podmienky, môžu sa tieto straty výrazne spomaliť, ale nie úplne zastaviť.

Pri preprave a skladovaní dochádza väčšinou k najväčším stratám vitamínu C, vitamínov skupiny B, flavonoidov a polyfenolov, ktoré sa rozpúšťajú vo vode a reagujú s kyslíkom. Čím kratšia doba je od zberu daného plodu po jeho konzumáciu, tým viac zdraviu prospešných látok si plod uchová. Z tohto pohľadu je preto vhodnejšie nakupovať produkty z farmárskych trhov od lokálnych výrobcov, ktoré si zachovávajú vyššie množstvo nutrične hodnotných látok ako produkty z dovozu.

Spracované v spolupráci s výživovým poradcom Ladislavom Jankovičom.

www.jankowitch.com

Foto: archív redakcie, Pixabay

Predstavujeme senické športové kluby: Lukostrelecký klub Senica

Lukostrelecký klub vznikol ako športový klub zameraný na terčovú lukostreľbu, konkrétne na streľbu z kladkových lukov. Dvaja zakladajúci členovia klubu Libor Kubíček st. a Libor Kubíček ml. sa venovali lukostreľbe súťažne od roku 2011 pod hlavičkou Lukostreleckého klubu Bratislava a neskôr Lukostreleckého klubu Suchá nad Parnou. Tento stav ich však neuspokojoval, chceli mať vlastné zázemie a klub v Senici, pribrať nových členov, reprezentovať svoje mesto, a to sa splnilo v apríli 2016 založením klubu v Senici.

Začiatky neboli ľahké, bolo treba zabezpečiť tréningové priestory na letné aj zimné strieľanie, získať a nachnúť nových členov a venovať sa im. Ale postupne sa v klube zišla veľmi dobrá partia nadšených a talentovaných strelcov a začalo sa dariť aj na súťažiach. Členskú základňu od samých začiatkov tvoria hlavne členovia rodín Kubíčkových, Gálových, Šedivých a Anton Kvaltín. Klubom prešlo aj veľa úspešných strelcov, ktorí z rôznych dôvodov skončili s lukostreľbou, treba spomenúť Janku Knoškovú, Alexa Búzeka, Tobiasa a Tānu Šálkových, ktorí všetci získali

pre klub veľa medailí. V súčasnosti má klub 18 aktívnych členov, z novej sústavy sú to talenty ako Ondrej Kukliš, Miriam Šulcová, Katka Matúšová a Areti Trapezanlidis.

Lukostrelecký klub Senica je jediný klub na Slovensku, ktorý sa venuje výhradne streľbe z kladkových lukov, úspešnosť senických strelcov dokazuje veľa získaných medailí z domácich aj zahraničných súťaží, veľa vytvorených slovenských rekordov. Dvaja strelci Šimon Šedivý a Libor Kubíček ml. sú aj členmi slovenskej juniorskej reprezentácie,

reprezentovali nás aj na majstrovstvách Európy juniorov v Grécku v roku 2018 a majstrovstvách sveta juniorov v Španielsku v roku 2019. Medzi dospelými najlepšie výsledky na súťažiach dosahujú Barbora Gálová, Miriam Šulcová, Peter Gál, Ondrej Kukliš a Anton Kvaltín.

Klub si svojpomocne vybudoval vlastnú strelnicu, ktorá je využívaná v letnej sezóne od apríla do októbra. Nachádza sa vedľa senického letiska. V zimnej sezóne sa trénuje v prenajatej telocvični Spojenej školy Senica.

Nábor nových členov klub z kapacitných dôvodov nerealizuje, ale záujemcovia vo veku od pätnásť rokov sa môžu informovať individuálne u predsedu klubu Libora Kubíčka na tel. čísle **0903 837 096**.

Informácie o dianí v klube sú prezentované na facebookovom profile klubu - **facebook.com/lukostrelbasenica**.

Libor Kubíček
Lukostrelecký klub Senica
Foto: LK Senica

OTVORENÉ: mestská plaváreň, tenisová hala i solárium

Od soboty 8. mája 2021 sú tenisová hala a solárium opäť otvorené štandardnom režime. Tenisová hala bude otvorená podľa harmonogramu zverejnenom na webstránke správcu zariadenia (www.rsms.sk) a solárium podľa otváracích hodín mestskej plavárne. Tá je v prevádzke v obmedzenom režime v zmysle platnej vyhlášky ÚVZ SR. Vstup do plavárne bude možný pre každého návštevníka len na jednu hodinu po predchádzajúcej telefonickú rezervácii na tel. 0917 427 772, informuje správca Rekreačné služby mesta Senica. Aktuálne informácie a prípadné zmeny sledujte na www.rsms.sk.

FK Senica remizoval pod Čebraťom, o účasť vo Fortuna lige musí ešte bojovať

V 8. kole nadstavbovej časti skupiny o záchranu cestovali futbalisti FK Senica do Ružomberka. Po dobrom výkone si so súperom body nakoniec delili, keď zápas skončil remízou 1:1.

Od začiatku to bol rušný a zaujímavý futbal, hostia vyrukovali ofenzívne naladení a hralo sa systémom hore-dole. Ešte sa nenaplnila ani úvodná minúta, keď po „kikse“ obrancu Čurmu sa v nádejnej palebnej pozícii vnútri ružomerského „veľkého vápna“ ocitol Košťál, lenže zbrklo vystrelil nad. V 4. minúte domáci potiahli rýchly atak po ľavej strane a Brenkus z vonkajšej strany opečiatkoval žrd. O štyri minúty neskôr Košťál z priameho kopu, keď Liptáci čakali skôr center, sa snažil priamym projektíkom prekvapiť Krajčírika a ten pri bližšej žrdi vykriabalo loptu mimo brány. V 17. minúte Kostadinov rohový kop z pravej strany pred bránou Senice našiel J. Masla a kapitán Ruže otvoril zápasový účet - 1:0. V 26. minúte Kostadinov pri ružomerskom brejku obišiel gólmána Vliegenu, ktorý vybehol pred šestnástku, no hosti ratoval Totka. Vzápätí na druhej strane Addo delovkou napálil do žrde. Zvýšená snaha Senice priniesla aj svoj efekt a v 36. min bolo vyrovnané. Addo pred svätynou MFK našiel úplne voľného Košťála a Krajčírik nemal žiadnu šancu - 1:1.

Stretnutie vo veľmi slušných obrátkach pokračovalo aj po prestávke. V 53. minúte mal autor vyrovnávajúceho gólu Košťál veľkú príležitosť aj preklopiť skóre, keď sa ocitol zoči-voči Krajčírikovi, no ten vytiahol reflexívny zákrok. V 64. minúte po Kostadinovom rohovom kope Vliegen z vinkla vytesnal hlavičku J. Masla. V 72. minúte Zsigmundovu strelu z hranice šestnástky kryl Vlie-

gen. V druhom polčase viac aktivity smerom dopredu ukázala Senica, keď bola aj častejšie na súperovej polovici, skóre sa už ale nemenilo. V 90. minúte Gamboš zo štandardky namieril pod brvno, ale Krajčírik bez problémov zasiahol.

HLASY PO ZÁPASE:

Ján Haspra (tréner MFK Ružomberok): "Ďalší zápas, v ktorom nerozhodovala futbalovosť alebo futbalová krása, ale skôr bojovnosť v oboch mužstvách. Obe mužstvá ešte nie sme tak vyspelé, aby sme v tomto stave, v ktorom sme, ponúkli futbalovú krásu. Úvod prvého polčasu bol z našej strany rozpačitý, potom stredná pasáž, keď sme boli lepší ako súper, dali sme gól na 1:0. V závere polčasu Senica mala pekné momenty a druhý polčas bol taký v podstate šestnástkový futbal, nie veľmi pekný

pre diváka. V konečnom dôsledku to skončilo remízou, ktorá je v mojich očiach asi zaslúžená."

Karol Praženica (tréner FK Senica): "Myslím, že dneska sme odohrali dobrý zápas, určite lepší, ako keď sme hrali naposledy doma s

Ružomberkom. Chlapci pristúpili k tomu naozaj dobre, škoda, že sme dostali prvý gól. Ľahšie by sa nám hralo, ale aj po tom góle sme neklesli dole, snažili sme sa o vyrovnanie, ktoré aj prišlo. Snažili sme sa hrať stále aktívne, druhý polčas sme takisto išli za druhým gólom. Mali aj nejaké šance, Košťál mal obrovskú šancu, ale nakoniec to dopadlo zmierlivou remízou. V konečnom dôsledku bod z vonku, uvidíme, možno, že aj tento bod bude rozhodovať. Nakoniec sme spokojní."

POSLEDNÉ VÝSLEDKY FK SENICA:

5. kolo nadstavby (17. 4. 2021) FC Nitra - FK Senica 0:3 (góly: Malec, Guba, Košťál)

6. kolo nadstavby (24. 4. 2021) FK Senica - MFK Michalovce 1:1 (gól: Asanović)

7. kolo nadstavby (1. 5. 2021) FK Senica - FC Nitra 1:0 (gól: Košťál)

Ivan Tobiaš
Foto: FK Senica

Program najbližších domácich zápasov:

15. 5. 2021 (sobota) o 17:00 h

FK Senica - FK Pohronie

22. 5. 2021 (sobota) o 17:00 h

ŠKF Sereď - FK Senica

ZÁHORIE HRÁ GOLF

OD 6.5.2021

KAŽDÝ ŠTVTOK

17-19:00 HOD.

PENATI GOLF RESORT
ŠAJDÍKOVE HUMENCE

Pozývame Vás na pravidelné štvrtkové tréningy pre začiatočníkov a pokročilých v Penati Golf Resort.

CENA 200 € / ROK

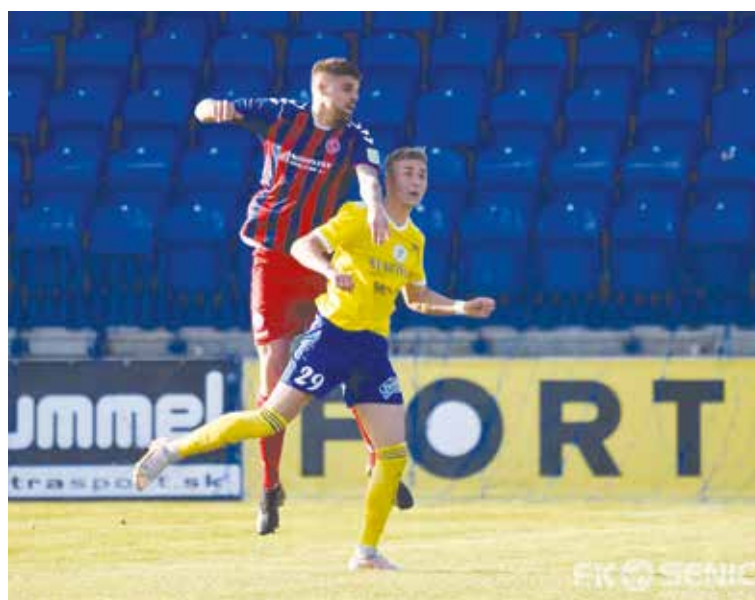
(Odhadovaný počet tréningových týždňov 22)

20 € / HODINA

V cene je zahrnutý tréner, golfová výstroj a cvičné loptičky.

KONTAKT: 0917 907 777
RECEPCIA@PENATIGOLFRESORT.SK

V projekte Záhorie hrá golf ponúkame možnosť absolvovania tzv. ZELENEJ KARTY.

SPOMIENKA

Odišla si od nás ako tichý sen, nepovedala si ani zbohom, už neprídem. Len kyticu z lásky na hrob môžeme ti dať, zapáliť sviečku a ticho spomínať.

Dňa 13. apríla uplynulo päť rokov, čo nás veľmi skoro opustila dcéra, sestra a vnučka **Dominika Galbavá**.

S láskou spomínajú rodičia, brat Lukáš, sestra Viktória, babka, krstný otec, sesternice a ostatná rodina.

SPOMIENKA

Nedá sa opísať slovami akú bolesť v srdci cítíme, ani to ako nám chýbaš...

Dňa 19. apríla 2021 uplynulo 20 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný otec, svokor, dedko a pradedko pán **Jozef Kubala**.

S láskou a úctou spomína dcéra Friderika, zať Jozef, vnučka Marika s dcérou Majkou a vnuk Peter s manželkou Mirkou.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

SPOMIENKA

Čo máš v ruke?
Spomienky...
A prečo ich držiš tak silno?
Pretože sú to jediné,
čo nám zostalo.
Chýbaš nám.

Dňa 20. mája 2021 uplynie rok, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec a dedko **Zdenko Chodúr**.

S láskou spomínajú manželka Vierka, dcéry Beáta, Zdenka a Andrea, vnúčatá Dominika, Kristínka a Jakub.

SPOMIENKA

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom, ktorí 16. apríla odprevadili na oslednej ceste nášho drahého manžela, otca, dedka, pradedka, krstného otca, švagra a brata

Miroslava Chvosteka, ktorý od nás navždy odišiel 11. apríla vo veku 79 rokov.

Ďakujeme za slová útechy a kvetinové dary. Smútiaca manželka, dcéra Danká s rodinou, syn Miroslav s rodinou, syn Peter s priateľkou Michaelou.

SPOMIENKA

Sú chvíle, keď ticho bolí,
keď odídu tí, s ktorými
sme šťastní boli.

Dňa 12. mája 2021 uplynie desať rokov, čo nás navždy opustil milovaný brat, švagor, krstný otec a ujo pán **Kvetosláv Kubala**.

S láskou spomína sestra Friderika s rodinou. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

OZNAMY

• **Sociálny podnik mesta Senica hľadá ZÁHRADNÍKA.** Zaujímavosť môžu poslať žiadosti spolu so životopisom na e-mail: info@spms.sk alebo poštou na adresu: Sociálny podnik mesta Senica, s. r. o., Tehelná 1152/53, 905 01 Senica. Žiadosti môžu v zalepenej obálke priniesť a zanechať ich aj na informáciách Mestského úradu Senica, kde nájdú aj tlačivá so žiadosťou a súhlasom s evidenciou a spracovaním osobných údajov.

• **Zberný dvor Technických služieb Senica** (Železničná 1533) je otvorený od pondelka do piatka od 8:00 do 16:00 hodiny. V sobotu od 8:00 do 14:00 hodiny. Kontakt: 0918 199 965 (vedúci ZD), zbernydvor@tssenica.sk.

Kancelária pohreb. služby a správy pohrebiska:
+421 34 651 4246

Otváracie hodiny:
pondelok – piatok 8:00 – 15:30

NON-STOP tel. linka na prevoz zosnulých:
0908 121 450

SPOMIENKY na vašich blízkych zosnulých môžete poslať e-mailom na adresu: **redakcia@senica.sk**.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA**Vítame nových Seničanov:**

David Keller, narodený v Skalici
Melissa Dujčiková, narodená v Bratislave-Petržalke

Opustili nás:

Mgr. Vladimír Hornák, vo veku 70 rokov
Vladimír Súkopa, vo veku 59 rokov
Ján Tóth, vo veku 76 rokov
Jana Oravcová, vo veku 60 rokov
Jarmila Petrlová, vo veku 69 rokov
Ivan Končítý, vo veku 70 rokov
Jozef Funka, vo veku 63 rokov
Miroslav Makovník, vo veku 67 rokov
Ladislav Žák, vo veku 81 rokov
Pavel Marek, vo veku 76 rokov
Fridrich Hutta, vo veku 86 rokov
Milan Matula, vo veku 61 rokov
RSDr. Ivan Líška, vo veku 78 rokov
Jan Červinka, vo veku 62 rokov
Juraj Chodúr, vo veku 30 rokov
Margita Šikulová, vo veku 83 rokov
Emília Žáková, vo veku 58 rokov

POTREBUJETE PRÁVNÚ POMOC ?

Rozvod a vyvodenie majetku
Práva a povinnosti rodičov
Závazkové a vecné práva
Ochrana zamestnancov
Ochrana spotrebiteľa
Osobný bankrot

Call Centrum 0650 105 100

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

www.senica.sk

facebook.com/senica.sk

Naša Senica

- informačný mesačník Mesta Senica. Vydáva Mesto Senica. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Naša Senica, Mestský úrad, Štefánikova 1408/56, 905 01 Senica, IČO 00 309 974. Vedúca redaktorka Mgr. Tatiana Moravcová (telefón 034/698 7618).

Uzavierka 20. v každom mesiaci. Povolene pod číslom 1/93 OÚ Senica, Registračné číslo: Ministerstvo kultúry SR EV 3151/09.

Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Zodpovednosť za obsah zverejnených písomných alebo fotografických materiálov nesie autor. Vydavateľ nezaručuje pravdivosť informácií obsiahnutých v platenej reklame a inzercii. Mesačník je distribuovaný zadarmo.

Náklad 5 000 výtlačkov. Elektronická verzia novín: www.senica.sk; e-mail: redakcia@senica.sk, tatiana.moravcova@senica.sk. ISSN 1339-0074

Zabudli alebo ste sa nemohli sčítať elektronicky?

Navštívte kontaktné miesta alebo si telefonicky objednajte mobilných sčítacích asistentov

Ak ste si nestihli splniť zákonnú povinnosť a sčítať sa elektronicky prostredníctvom online formulára na stránke scitanie.sk do 31. marca, môžete využiť takzvané asistované sčítanie. Na výber máte dve možnosti: buď navštívite jedno z troch kontaktných miest, ktoré zriadilo mesto Senica, alebo si telefonicky objednáte návštevu vyškoleného mobilného sčítacieho asistenta. Pozor, môžete tak urobiť najneskôr do 13. júna!

Na základe rozhodnutia predsedu Štaistického úradu SR a súhlasu Úradu verejného zdravotníctva SR sa takzvané dosčítavanie obyvateľov začalo 3. mája. Potrvá šesť týždňov (v prípade, že ostane súčasná priaznivá epidemiologická situácia nezmenená) – do 13. júna.

V praxi to znamená, že tí občania, ktorí sa z akéhokoľvek dôvodu nemohli sami sčítať elektronicky alebo na túto povinnosť jednoducho zabudli, môžu využiť služby mesta, ktoré ich sčíta asistovane, teda za pomoci stacionárneho alebo mobilného sčítacieho asistenta.

„Mesto Senica za týmto účelom zriadilo tri kontaktné miesta – dve sú situované v budove mestského úradu na Štefánikovej ulici číslo 1408/56 a jedno v priestoroch Informačnej kancelárie mesta Senica (INFOSEN) v budove mestského kultúrneho strediska,“ uviedla Silvia Krčová z Mestského úradu Senica, ktorá je kontaktnou osobou mesta pre organizačné zabezpečenie takzvaného dosčítavania obyvateľov.

Mobilného asistenta si môžete objednať na týchto číslach: **034/6987 611, 0949 248 203**

„Občan môže prísť buď priamo na mestský úrad alebo do kancelárie INFOSEN, kde bude elektronicky sčítaný za pomoci poverenej osoby – stacionárneho asistenta. Alebo môže zavolať na jedno z uvedených telefónnych čísel (034/6987 611, 0949 248 203) a mesto mu prideli mobilného asistenta. Ten sa s ním telefonicky dohodne na termíne sčítania, pričom návšteva domácnosti vôbec nie je podmienkou. Stretnutie kvôli sčítaniu sa môže uskutočniť napríklad pred bytovým domom na la- vičke,“ upresňuje S. Krčová z mestského úradu.

Asistované sčítanie je primárne určené pre digitálne vylúčených obyvateľov, to znamená pre tých, ktorí sa z akéhokoľvek dôvodu nemohli sčítať sami prostredníctvom elektronického formulára. Sú to samozrejme starší obyvatelia, marginalizované rómske komunity a obyvatelia bez prístupu na internet.

Ako sa chrániť pred podvodníkmi?

Je pravdou, že kontaktná – asistovaná forma môže lákať podvodníkov. Podstatné je povedať, že pri sčítaní v roku 2021 k vám nikto nechodí proaktívne kopať na dvere ani počas asistovaného sčítania. Neexistujú ani papierové formuláre, len elektronické sčítanie prostredníctvom tabletu, telefónu alebo počítača. Každý mobilný asistent je vybavený preukazom mobilného asistenta, ktorý predloží pri kontakte s obyvateľom. Preukaz musí splniť nasledujúce náležitosti: meno a priezvisko asistenta, identifikátor asistenta sčítania a evidenčné číslo preukazu asistenta. Totožnosť asistenta, ktorý kontaktuje obyvateľa na základe predchádzajúceho objednania, je možné si späť overiť zavolaním na mesto. Odporúčame obyvateľom, aby si pri prvom telefonáte s mobilným asistentom vyžiadali od neho jeho celé meno a evidenčné číslo preukazu mobilného asistenta. Na základe týchto údajov je možné si overiť totožnosť asistenta v obci.

Čo môže od občana žiadať asistent?

Asistent je vybavený tabletom, na ktorom obyvateľ sčíta alebo tablet poskytne obyvateľovi, aby sa sčítal

sám. Pokiaľ obyvateľa sčítava asistent môže si vyžiadať pri úvodnej autentifikácii buď rodné číslo alebo zadnú stranu občianskeho preukazu. Žiadne doklady a iné písomnosti obyvateľ nepredkladá a asistent ich ani nežiada.

Ako zistí obyvateľ, že skutočne asistent zapísal údaje, ktoré uviedol?

Po vyplnení poslednej otázky elektronický formulár ponúkne zhrnutie. Toto zhrnutie je potrebné si dôkladne preštudovať, skontrolovať odpovede a prípadne ak nie je obyvateľ spokojný, umožňuje zhrnutie aj opravu konkrétnej otázky. Po prekontrolovaní a schválení zhrnutia môže mobilný alebo stacionárny asistent zaslať formulár do systému. Obyvateľ by si mal následne vyžiadať potvrdenie o sčítaní.

Čo majú obyvatelia robiť, ak sa predsa len prihlási pri dverách falošný asistent sčítania alebo majú podozrenie, že sa ich pokúša niekto podviesť?

Jednoznačne treba kontaktovať štátnu políciu (158) a upozorniť aj mesto (159).

T. Moravcová, ŠÚSR

ČO NEPATRÍ DO TRIEDENÉHO ZBERU

POZOR NA ČASTÉ CHYBY

ZDRAVOTNÍCKY A INFEKČNÝ MATERIÁL

Použité jednorazové rúška, respirátory ani rukavice nepatria do triedeného zberu. Vložte ich do plastovej tašky alebo vreca, pevne ho uzavrite a vyhodte do zmesového odpadu.

Inzulínové perá a injekčné striekačky sú považované za nebezpečný odpad, s ktorým nemožno ďalej manipulovať. Je potrebné ich odovzdať v lekární. To isté platí pre nespotrebované lieky po expirácii. Na triediacej linke pracujú ľudia, ktorí sú vystavení priamemu styku s odpadom a hrozí im riziko poranenia alebo nákazy. Budme k nim ohľaduplní.

PLAST – ČO DOŇ NEPATRÍ

Aj keď sa niekedy môže zdať, že ide o plastový odpad, zamyslime sa, či naozaj patrí do triedeného zberu plastov. Nepatria tam napríklad odevy ani obuv, i keď sú vyrobené z plastu. Rovnako tak **žalúzie, hadice od vysávača, maliarske potreby, kolieskové korčule, koberce ani vence z cintorína. Všetok tento odpad** je potrebné odniesť na zberný dvor.

PAPIER – ČO DOŇ NEPATRÍ

Jednorazové plienky, ale ani masťný mokrý či znečistený papier nepatria do triedeného zberu papiera. Môžu totiž znehodnotiť ostatný vytriedený obsah, ktorý sa už nebude dať spracovať.

AK SPRÁVNE

SVET JE KRAJŠÍ

www.TRIEDIME.SK

www.ENVIPAK.SK

www.VEZMISI.MA

ZVÝŠKY OLEJOV A POTRAVIN

Odpad síce netreba umývať, ale mal by obsahovať čo najmenej nečistôt. Kuchynský olej je možné odovzdať na čerpacích staniciach, rastlinné zvyšky potravín sa dajú kompostovať, alebo odovzdať v rámci zberu biologicky rozložiteľného odpadu.

AUTOODPAD

Opotrebované pneumatiky, akumulátory, autobatérie a disky z áut je potrebné odniesť na zberný dvor alebo na miesto určené obcou. Pneumatiky môžete vrátiť predajcovi alebo distribútorovi pneumatík.

VEĽKOOBJEMOVÝ A STAVEBNÝ ODPAD

Drobný stavebný odpad (napr. betón, tehly, dlaždice) a **velkoobjemový odpad** (starý nábytok, umývadlá, koberce a pod.) patria na zberný dvor, prípadne si treba počkať na zber veľkoobjemového odpadu.

ELEKTROODPAD

Nepotrebné domáce spotrebiče (televízory, elektrické náradie a pod.) patria na zberný dvor, alebo ich môžete odovzdať v predajniach elektrospotrebičov, prípadne do zberných nádob na to určených.

OBLEČENIE

Odev, obuv, handry a plyšové hračky môžete vytriediť do kontajnerov určených na oblečenie alebo odniesť na zberný dvor.

1. SNAŽTE SA ODPAD NETVORIŤ VÔBEC.
2. ZÁLOHOVANÉ OBALY NEPATRIA DO KOŠA, VRÁŤTE ICH DO PREDAJNE.
3. DODRŽIAVAJTE FAREBNÚ ABECEDU TRIEDENIA:
SKLU PATRÍ ZELENÁ, PAPIERU MODRÁ, PLASTOM ŽITÁ, KOVOM ČERVENÁ A NÁPOJOVÝM KARTÓNOM ORANŽOVÁ FARBA. NAPOVIE VÁM AJ OZNAČENIE NA OBALE:
GL PAP PET ALU CJAP ...
RIADTE SA PRAVIDLAMI SVOJEJ OBCE.
4. LEN VYTRIEDENÝ ODPAD SA DÁ ZHODNOTIŤ A RECYKLOVAŤ.
5. TRIEDTE ODPAD, OPLATÍ SA TO. ZA VYTRIEDENÝ ODPAD OBYČIAN NEPLATÍ, JEHO ZBER HRADIA VÝROBCOVIA PROSTREDNÍCTVOM OZV ENVI - PAK.
6. OBAL OZNAČENÝ PATRÍ DO TRIEDENÉHO ZBERU.

